

POSTÁS DOLGOZÓ

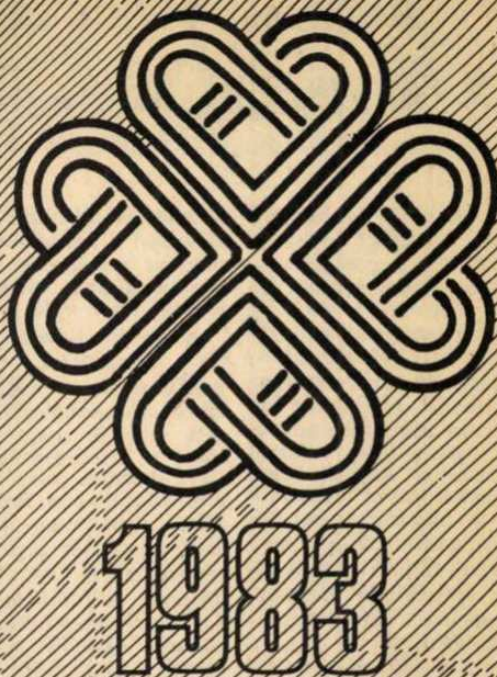
A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXVIII. ÉVFOLYAM

3. SZÁM

1983. MÁRCIUS

ÁRA: 1,50 FORINT

Út a vezetők és a beosztottak együttműködéséhez

A Minisztertanácsnak és a SZOT elnökségének együttes határozata a munkahelyi demokrácia továbbfejlesztéséről decemberben látott napvilágot. E határozattal újabb lehetőségek nyíltak a vállalati demokratikus fórumok előtt, a korábbinál is tágabb teret nyitva az alkotó kezdeményezéseknek, s hogy mielőbb megvalósulhasson a vezetők és a vezetett kollektívák kölcsönös megbecsülésén alapuló, alkotó együttműködése. A munkahelyi demokrácia fórumainak fontos szerepük van a különböző érdekek feltárában, képviselésében és egyeztetésében, s az olyan munkahelyi légkör kialakításában, amely elősegíti a dolgozók véleménynyilvánításának kibontakozását, az észrevételek, javaslatok hasznosítását.

Minden határozat annyit ér, amennyi megvalósul belőle. E paragrafusokat is a gyakorlati élet tölti majd meg tartalommal. S hogy e tartalom milyenne alakuljon, az a munkahelyek, a kollektívák s nem utolsósorban a szakszervezeti tisztségekben levők felelőssége. Hogy mit jelent a szakszervezeti tagság számára ez a határozat, arról Kánya Gyula, a Postások Szakszervezete szervezési és káderosztályának vezetője így nyilatkozott:

— Az előző, eddig érvényes határozat — azaz 1977 — óta hosszú évek teltek el. Nagyon sok változás történt a munkahelyi demokráciában, a bizalmi hatáskörének gyakorlásában. Az 1980. évi választásoknál is előbbre léptünk abban a tekintetben, hogy szervezeti módosítás történt; sokkal jobban a gazdasági követelményekhez igazodtak a szakszervezeti feladatok. A munkahelyi demokráciát, s ez érződik az új határozatban is, folyamatában és fejlődésében kell vizsgálnunk. Felszínre került a gyakorlatban sok minden, ami eddig nem volt: megalapozottabbak a döntések, valóban a kollektívák döntenek egyre inkább, s most a döntési jogok belső rendezése, decentralizálása a feladat. Az üzemi demokrácia minden fórumon erősödött. S nem ellentmondás, ha rámu-

tatunk, hogy ezzel párhuzamosan nehezebbé vált a gazdasági vezetők feladata: a dolgozók kritikai észrevételeire, jobbító szándékú felvetéseikre választ várnak még akkor is, ha az illető gazdasági vezető esetleg nem minden témában tud megnyugtató válaszokat mondani.

S ha már a munkahelyi demokráciánál tartunk, feltétlenül meg kell említeni: a demokrácia nem azonos a fejelemzetlenséggel, a jogok gyakorlása nem lehet egyenlő a jogtalan követelésekkel — mert erre is akadt példa. S ahol ilyesmi adódott, ott működési zavarokat is tapasztaltunk.

— Az új határozat keret jellegű, nagymértékben feltételezi az önállóságot, számít a helyi kezdeményezésekre. Milyen munkamódszerek jellemezhetik e határozat érvényre jutását?

— Lényeges változás, hogy a szakszervezeti fórumokat üzemi demokratikus fórumokká emeli. A bizalmistület szakszervezeti jogkört kapott — tehát valamennyi szervezeti egység lépett egyet előre... A SZOT elnökségének útmutatója felhívja a figyelmet: a szakszervezeti bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy az összevont szakszervezeti taggyűlés, illetve a bizalmi testület elé kerülő témák időben jussanak el a szakszervezeti csoportokhoz, s érdemi megvitatásukra is legyen mód és idő. S e fórumok demokratikus jellegét tovább erősíti, ha a közérdekű témák megvitatására a nem szakszervezeti tagokat is meghívják. S ha az alapszervezetben belül a szakszervezeti bizottság — mint fórum — önállóan dolgozhat, lehetősége van például arra, hogy eldöntse: mely témákat kívánja nagyobb közösség elé tárni, s hogy a kisebb jelentőségű ügyekben maga döntsön, esetleg a nagyobb tanácskozás mellőzésével.

Kibővíti az új határozat a véleményezési hatáskört. Nemcsak a felső, hanem a középvezetőket is véleményezik a demokratikus fórumok. Ezt a munkát azonban csak ott szabad elkezdni, ahol arra meg-

teremtődtek a feltételek. A Postások Szakszervezete már 1981 óta gyakorlati váltotta ezt a munkamódszert, de szigorúan csak azokon a területeken, ahol valóban megérték e munka feltételeit. S talán tovább lehetne bővíteni a munkahelyi demokrácia e fontos alkotóelemét a jövőben: új feltételek kidolgozásával és elfogadtatásával. Arról van szó ugyanis, hogy jelenleg az éves terv alapján kell értékelni egy vezető tevékenységét. Ahol azonban nincs éves terv, ott erre nem nyílik lehetőség — az egy év alatt végzett munkát azonban le lehet mérni mindenütt.

Korábban az volt a vélemény, hogy a vezetők félnek ettől a gyakorlattól. Rövidesen bebizonyosodott azonban, hogy a bizalmicsoporthoz tartozó vezetők számára is hasznos, hiszen visszajelzést kapnak arról, miként értékelik tevékenységüket a kollektíva, mennyiben felelt meg a várakozásnak, s ezek a tapasztalatok segítik is további munkájukat. Ezek az értékelések azonban sohasem jelenthetik a vezetők elvtelen dicséretét vagy éppen lejáratását — akkor teljesítik e kollektívák a megbízatásukat, ha tárgyalásosan, a tényeknek megfelelően értékelnek.

— Mint szakszervezeti tisztségviselő hogyan értékeli az új határozat adta lehetőségeket?

— Az üzemi, illetve munkahelyi demokrácia fejlődése folyamat, amely nem egyik napról a másikra, hanem társadalmi, gazdasági életünk, munkánk mindennapjaiban nyer teret. A szakszervezeti tevékenység fejlesztésére, jobbtárára irányt mutatót a kongresszus, kaptunk „munkaiót” a pártvezetőségtől is. Ez az új határozat azonban semmiképpen sem lehet egy a sok közül: hosszú távú programot ad a cselekvéshez, s a korábbinál sokkal nagyobb határozottságot, tenni akarást, önállóságot, véleményformálást feltételez, a jogok és kötelezettségek rendezését igényli. A határozatot rugalmasan, a napi gyakorlathoz alakítva kell végrehajtani. S hogy ez

így is történjen, az mindannyiunk közös ügye: feltételezi az együttműködést s a helyes társadalmi, szervezeti munkamegosztást. S hogyan lehet eredményesebb ez a tevékenység? Úgy például, ha kiküszöböljük a párhuzamosságokat, ha egy-egy vitapont megtárgyalásánál azok vannak jelen, akiket érint a dolog, és valóban hozzá tudnak járulni a megoldáshoz; ha egy-egy összejövetel nem pusztán az eredmények ismertetésével, hanem a további teendők felvázolásával is telik, sőt irányt jelöl a teendők megvalósításához is.

— Korábban gyakran elhangzott: a bizalmi munkájuk érdemi végzéséhez fel kell nőniük a feladatokhoz. Sikert-e ezt megvalósítani?

— 1976-ban kaptak a bizalmi jogkört. Munkájuk első nagy szűrővizsgálója az 1980-as választás volt. Aki nem felelt meg a várakozásnak, azt nem választották újra. Tudomásul kell venni, hogy a jog- és hatáskör nem személyre szól, hanem a csoport bizalmát, véleményét fejezi ki, s ezt kell tükröznie a bizalmi tevékenységnek. A bizalmiakra erősíteniük kell a csoporttevékenységet, hiszen csak akkor tudnak igazán véleményt mondani és megalapozott döntéseket hozni. Egyre nagyobbak a kívánalmak a bizalmi munkájukra: úgy kell dolgozniuk, hogy tekintélyük legyen a többiek előtt; politizálniuk kell, okosan megtalálni a módját az elért eredmények hangsúlyozásának s a további tettekre buzdításnak.

Csak egy feladatot említek a rengeteg közül: most alakulnak a vállalatoknál az éves tervek, most jutnak el az ezekkel kapcsolatos információk a szakszervezeti bizalmiakra. Arra kell törekedniük, hogy az 1983-as szakszervezeti munkatervet úgy állítsák össze, úgy szabják meg közös dolgaikat, hogy ez program legyen. S akkor már nem csak terv, sokkal inkább az új határozat szellemében kezdhetjük meg a munkát.

Rácz Judit

Hírközlési világev

Egy-egy ország gazdasági fejlettségét nagymértékben jellemzi a hírközlési infrastruktúra fejlődési üteme. A népek, az eltérő gazdasági-politikai rendszerek közötti kommunikáció iránt megnyilvánuló egyre növekvő igény az enyhülés, a béke alapfeltétele lehet.

A civilizáció fogalma mindig is szorosan kapcsolódott a hírközlés fejlődésének folyamához. Ebben a kapcsolatban az üzeneteket továbbító szolgáltatásoknak döntő szerep jutott, és ezt a szerepet a múltban is, ma is és még inkább a jövőben a posta tölti be. A postai szolgáltatások színvonala a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés fontos tényezője, amely hatást gyakorol az egyén és a társadalom előrehaladására.

E szolgáltatások rendkívüli hatását elismerve és támogatva, az Egyesült Nemzetek Szervezete az 1983. esztendő hírközlési világevnéki nyilvánította. Együttműködés a Nemzetközi Távközlési Egyesület (UIT), hogy a különböző nemzetközi intézmények és az egyes országok által szervezendő programokat koordinálja. Az ENSZ ajánlása alapján minden országnak lehetősége nyílik arra, hogy megvizsgálja, elemezze saját hírközlésének helyzetét, fejlesztési politikáját, és tegyen meg mindent hírközlési infrastruktúrájának gyorsabb ütemű fejlesztéséért.

A világev méltó megünneplésére a magyar posta is felkészült. A hazai program megszervezésére bizottság alakult, melynek elnöke Tóth Ilés vezérigazgató, titkára dr.

Valter Ferenc vezérigazgató helyettes. A munkában a postai vezetők mellett részt vesznek a Magyar Távirati Iroda, a Magyar Rádió, a Magyar Televízió, valamint a Híradástechnikai és a Közlekedéstudományi Egyesület képviselői. A bizottság tagjai elhatározták, hogy a Magyar Posta a hírközlési világev magyarországi rendezvényeivel az évenként szokásos világnapi (UIT-, UPU-nap) megemlékezéseknél erőteljesebb mértékben hívja majd fel a párt- és az állami vezetőket, a hírközlésben érdekelt hazai intézményeket és a közönség figyelmét a posta szerepére társadalmi fejlődésünkben, a gyorsabb fejlesztés fontosságára és közös hasznára.

A tudományos üléseket és ismeretterjesztő előadásokat egyazon célból tartják meg: elemzik a magyar hírközlés helyzetét, összehasonlítják a hazai és nemzetközi eredményeket, és a tömegtájékoztatási eszközök fokozott igénybevételével jelzik az illetékeseknek és a nagyközönségnek a hírközlés gyorsabb ütemű fejlesztésének sürgető igényét.

A Magyar Posta a világev rendezvényeivel nem ünnepelni kíván, a szakemberek feladata elsősorban az alapos felmérés, a pontos helyzetfelmérés és a jobbító szándék okos megfogalmazása lehet. Az 1983-as esztendő alkalmas arra, hogy úgy ismertessük meg gondjainkkal, feladatainkkal az egész társadalmat, hogy azt magáévá tegye, és segítse a mindannyiunkért tett erőfeszítéseket.

Avatóünnepség

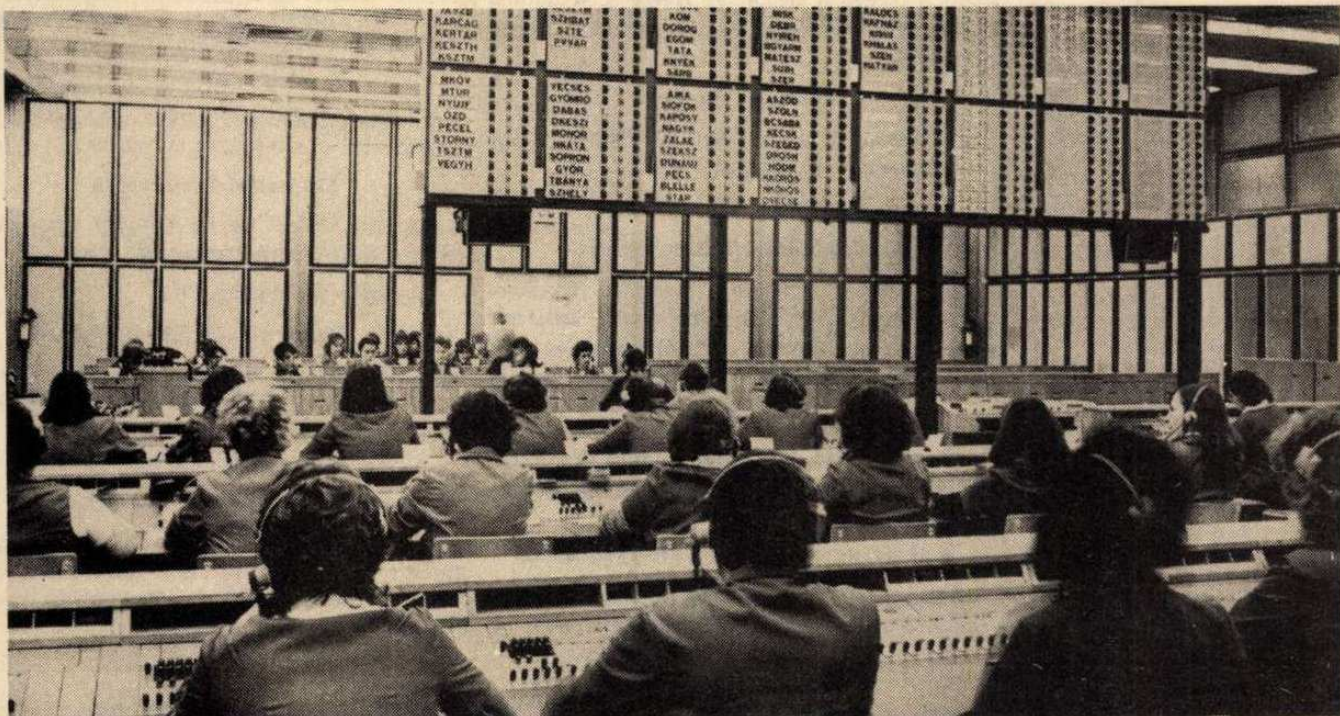
A hírközlési világev tiszteletére rendezendő eseménysorozat megnyitásként február 11-én a Helyközi Távközlési Igazgatóság avatóünnepséggel egybekötött műszaki napot tartottak. Az ünnepségen végleg üzembe helyeztek három, az ország távközlése szempontjából kiemelkedő jelentőségű beruházást: az észak-magyarországi hírközlő rendszert, a nemzetközi távhívóközpontot és a belföldi távhívó ikerközpont manuális központját (kézpontot).

A 900 millió forintos fejlesztés eredményeként létrejött beruházás alapján javítja meg az említett területeken a távközlést, és jelentős mértékben változtatja meg a dolgozók munkakörülményeit. A belföldi távhívó ikerközpont manu-

lis központjának üzembe helyezése lehetővé teszi az eddigi korszerűtlen, az egészségre ártalmas munkahelyek megszüntetését is.

Az ünnepi perceket követte a HTI műszaki napja, amelyen az igazgatóság fejlesztési, üzemviteli, fenn tartási szakemberei tartottak előadást. Az érdeklődők részletes ismertetést kaptak a HTI és az egész magyar távközlés jelenéről, gondjairól és a közeljövő elképzeléseiről. Az előadások végzetével a HTI szakemberei üzemlátogatásra hívták meg a vendégeket, bemutatták a nemzetközi távhívóközpontot és az új belföldi központot.

A kitűnően szervezett, változatos program méltó módon hangsúlyozta a világev és a hazai távközlés fontosságát.

Harcunk a munkanélküliség ellen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetben

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet az ENSZ politikai szervei közül vitathatatlanul a legnagyobb hagyományú intézmény. Annak ellenére, hogy a szervezet alkotmányában lefektetett, demokratikusnak látszó elvek alapján véve reakciós célt, a munkásság forradalmi megmozdulásainak leszerelését, a társadalmi osztályok közötti békés együttélésnek és együttműködésnek a megvalósítását kívánja szolgálni, mégis pozitív szerepet tölt be a munkavállalók érdekeinek képviseletében, az őket érintő kérdések megoldásában.

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezetet a versailles-i békeszerződés aláírásai hozták létre 1919-ben. Működését a Nemzetek Szövetsége mellett kezdte meg Genfben. Eredeti taglétszáma 44 volt. A második világháború alatt Montreálba települt át és 1946-ban helyezte át tevékenységét ismét Genfbe.

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet létrehozásával alapított azt a célt tűzték ki, hogy a társadalmi igazság előmozdításával járuljon hozzá a béke megvalósításához, nemzetközi összefogás útján javítsa a dolgozók élet- és munkakörülményeit, segítse elő a gazdasági és a szociális stabilitást.

A philadelphiai nemzetközi munkaügyi konferencia 1944-ben nyilatkozatban rögzítette, hogy valamennyi embernek fajra, vallásra vagy nemre való tekintet nélkül joga van az anyagi jólétre és a szellemi fejlődésre, a szabadság és méltóság, a gazdasági biztonság és az egyenlő érvényesülés feltételei között.

Az alapvető célok fenntartása mellett a szervezet igyekezett bizonyos mértékig a megváltozott nemzetközi körülményekhez is alkalmazkodni, amelynek folyamatát a világsszerte fellendülő munkásmozgalmak is gyorsították.

Hármas tagozódás

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet lényeges jellemzője, hogy felépítése háromtagú. Ez azt jelenti, hogy a különböző nemzetközi munkaügyi egyezmények és ajánlások kidolgozása és elfogadása a kormányok, a munkavállalók és a munkaadók képviselőinek testülete dönti el, általában kétharmados többséggel. A konferenciákon a három nagy nemzetközi szakszervezeti szövetség, a Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége és a Munka Világszövetsége is képviselteti magát. A szervezet által kidolgozott egyezménytervezeteket a tagországok törvényhozó szervei ratifikálják.

Az eltelt évtizedek során a munkásmozgalomnak sikerült elérnie, hogy ez a szervezet a dolgozók követeléseinek egész sorát fogadta el, amelyeket nemzetközi jogi normaként fogalmaztak meg egyezmények és ajánlások formájában. E határozatok között említhetjük meg a 8 órás munkanapra (1919), a heti munkaidő 40 órára való csökkentésére (1935), a szakszervezeti szabadságjogok és a szervezkedési jog védelmére (1948) vonatkozó megegyezéseket.

Következik a 69. és a 70.

A szocialista országok és a harmadik világ országai egy részének 1954. évi belépésével jelentősen megerősödött a szervezetben a munka- és társadalmi kapcsolatokban megvalósuló diszkriminációk elleni harc. Viszont azért, hogy a szervezet a monopólisták toke bízalmát elnyerje, a többségben konzervatív vezetés a viták során gyakran a másodrendű technikai kérdéseket helyezi előtérbe, el-

odázva az azonnali megoldást követelő kérdéseket, mint például a dolgozók társadalmi vívmányainak védelmét vagy a munkához való jog ügyét.

A soron következő 69. és 70. nemzetközi munkaügyi konferencián a foglalkoztatás és a munkanélküliség gondjait vitatják meg a képviselők. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal, mint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet állandó titkársága, már kiadta első jelentését a foglalkoztatás-politikáról, és 150 tagországnak küldött kérdőívet a foglalkoztatáspolitikával kapcsolatos okmány javasolt tartalmáról, jellegéről és formájáról, amelyet a jelenleg érvényben levő egyezmény helyett vagy mellékleteként fogadnának majd el.

Helyette vagy mellékleteként? Ez most a döntő kérdés, amely csak a tanácskozás vitáján dől el. Az eddigiekből úgy tűnik, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal arra szeretné rávenni a tagországokat, hogy elégedjenek meg az érvényben levő egyezményhez egy új ajánlás csatolásával. Azzal érvelnek, hogy az egyezmény felülvizsgálata és újjal helyettesítése megkérdőjelezná az 1964-es határozatot.

Harmincmillió munkanélküli

Az egyezmény elfogadása óta eltelt majdnem 20 év azonban kételyt támaszt annak hatékonyságát illetően. Ugyanis a foglalkoztatáspolitikáról szóló egyezmény elfogadásának az évében a munkanélküliek serege a kapitalista országokban 7-8 millió volt. Tíz évvel később ez a szám megkétszereződött, majd az ezt követő nyolc évben ismét megkétszereződött. Napjainkban mintegy 30 millió munkanélkülről beszélünk. Ezenkívül számításba kell venni azt a mintegy ötszáz millió embert, akiknek nincs munkája és nincs semmiféle jövedelme a fejlődő országokban.

Ezekről a kérdésekről nyilatkozott a közelmúltban Francis Blanchard, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Le Monde 1983. január 2-i számában: „... a harmadik világ a munkálmunkák terén éppen olyan súlyos helyzetben van, mint az iparilag fejlett (tőkés) országok. A jelenlegi helyzet azonban nem hasonlítható az 1929. évihez. Az általános gazdasági körülmények rendkívül eltérőek. Abban az időben a világnak nem volt „véddőháloja”, amelyet most olyan szervezetek kárpótolnak, mint a Nemzetközi Valuta Allap, a Világbank, az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja... A válságot akkor nem gazdasági intézkedésekkel oldották meg. A válság diktatorikus rendszerek hatalomra jutásához vezetett, és világjárványként robbantott ki. A munkanélküliség súlyosbodása e két katasztrófa kockázatával járhat. Ezért fontos első sorban a munkanélküliség ellen küzdeni...”

Nem csupán arról van szó tehát, hogy a foglalkoztatáspolitikára vonatkozó egyezmény „nem volt szerencsés” a kapitalista gazdasági konjunktúrában bekövetkezett változások miatt, a 60-as évek gazdasági fellendülésétől a 70-es években kezdődő válságok bekövetkezéséig. Az élet bizonyította be, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet foglalkoztatáspolitikai felfogása tarthatatlan.

Az 1964-es egyezmény a foglalkoztatáspolitikát nem a munkához való jog gyakorlatának oldaláról közelíti meg, hanem a munkanélküliség „elfogadható szintre” való visszaállítását tűzte ki célul. Az egyezmény kimondja: lehetővé kell tenni, hogy minden munkaképes és munkát kereső személy munkát kapjon. A munkavállalók jelentős része azonban távol áll

attól, hogy adott időben képes legyen dolgozni általános és szakképzettségének vagy az átképzésnek a hiányában.

Az emberek milliói vannak ilyen helyzetben a tőkés országokban és százmilliók a fejlődő országokban. Azoknak pedig, akik elvesztették állásukat, semmi kilátásuk nincs arra, hogy másikat találjanak. Az USA-ban a munkanélküliek „stabil magja” olyan emberek millióiból tevődik össze, akiknek semmi reményük, hogy munkához jussanak, s számuk egyre növekszik.

Jog a munkához

A tőkés országok kormányainak minden olyan állítása, hogy teljes foglalkoztatást akarnak, csak üres beszéd marad, és a dolgozók ez irányú törekvései a monopólisták szabályozás falába ütköznek. Az élet követeli parancsol, hogy a munkához való jog legyen elismerve és elfogadva az egyezményben. Ezt az álláspontot vallják a szocialista országok képviselői is.

Megérezve ennek a követelésnek a dolgozókra gyakorolt vonzerjét, az 1983-ra összehívott nemzetközi munkaügyi konferenciára készült jelentésében a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal javasolja: ajánlásként jelezzék a záradékban, hogy az ember gazdasági, társadalmi és kulturális jogaira vonatkozó ENSZ-egyezmény már említett teszt a munkához való jogról. Ez az új változat a helyzetet? A jelentés készítői beismerik, hogy „a jelenlegi okmányok nem irányozzák elő kifejezetten a munkához való jogot.”

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal jelentése már előre azt sugallja, hogy a jelenlegi egyezményt kell fenntartani, pedig azon az események már túlhaladtak, és már eleve vizsautasítják annak gondolatát, hogy új, elfogadhatóbb nemzetközi okmányt dolgozzanak ki.

E kérdésről maga a főigazgató is borúlátóan nyilatkozott a már említett interjúban: „A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal tisztában van azzal, hogy a munkanélküliség ellen nincs csodagyógyszer... A legközelebbi nemzetközi munkaügyi konferencia, amely júniusban lesz, a foglalkoztatáspolitikára helyezi a hangsúlyt, de kevés az esélye annak, hogy a keleti, a nyugati és a harmadik világ országainak eltérő álláspontjai ebben a kérdésben közeljenek egymáshoz.”

A munkához való jog kérdésének várható vitája meg fogja mutatni, hogy kik védik valóban és nem csak szavakban a dolgozók érdekeit; kik a dolgozók ellidegeníthetetlen jogainak valódi szószólói és kik azok, akik mindig csak más országok állampolgárainak újabb „szabadságjogait” lépnek fel.

Szerepünk a szervezetben

A magyar szakszervezeteknek és a többi szocialista ország szakszervezeteinek képviselői tevékeny szerepet játszanak a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet konferenciáin és különböző ülésein. Összehangolt álláspontjuk alapján élenjárói a munkavállalókat érintő kérdések megoldására vonatkozó határozatok és egyezmények alkotásának. Együtt törekednek arra, hogy politikailag és szakmailag jól felkészült képviselőik minél eredményesebben befolyásolják a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet céljait, törekvéseit és munkáját. A szocialista országok szakszervezetei egyöntetűen vallják, hogy a szervezetnek — a munkavállalók érdekei háttérbe szorításával — meg kell tennie a béke megőrzését, a békés egymás mellett élést megszilárdítása végett.

Baranyai Zoltán

Munkásörök évzáró gyűlése Debrecenben

Ünnepi évzáró-évnnyitó egy-egygyűlésen vettek részt a Vörös Csillag Erdemrenddel kitüntetett Tóthfalusi Sándor munkásörök egyeség postás munkásörök Debrecenben. Az ünnepi gyűlés elnökségének tagjaként jelen volt dr. Szilágyi Gábor, az igazgatóság vezetője, aki megalakulásától fogva szervezője és támogatója a munkásörökségnek.

A munkásörök egyeség elmúlt évi munkáját Szűcs Imre parancsnok értékelte. Kiemelte azt, hogy a munkásörök felegyelmzett és nem kis áldozattal járó működését a város vezetősége és a lakosság kellő társadalmi elismerésben részesíti. A munkásörök gazdasági és társadalmi tevékenységükben az átlagosnál többet vállaltak, emellett kiképzési feladataikat is maradéktalanul teljesítik.

Az ünnepi beszéd után értékelték a munkásörök szocialista versenymozgalmát, amelyben az első helyezést a harmadik század nyerte el, ahova a postás munkásörök is tartoznak. Egyéni kitüntetésben Csomor István, Nagy Levente és Szabó Sándor munkásörök részesült. Két leszerelő elvtárs, Haripri Ferenc és Mikhárdi Sándor pedig Munkásörök Emlékérmét és emléklapot kaptak.

A városi párbizottságnak és a munkásörök városi parancsnokságának illetékesei az ünnepi szöveg elolvasása során kedvezően nyilatkoztak a postaigazgatóság vezetőinek a munkásörököt segítő közreműködéséről. Ismételt felvetődött egy önálló postás szakasz kialakításának kérdése, a városi munkásörök keretében. A feltételek és a személyi lehetőségek ismeretében Jaross Bélának, az igazgatóság párbizottsága titkárának véleménye szerint a szervezést gyorsítva 3-4 éven belül ki tudjuk alakítani a szakaszt.

Dr. Levensik József

Özv. Gyagyovszky Emilné 1887—1983

Fájó szívvel búcsúzunk fáradhatatlan társadalmi aktívánktól. Rövid betegség után 96. évében távozott közülünk.

1903 óta volt párt- és szakszervezeti tag. Szakszervezeti tevékenységét a Nyomdász Szakszervezetnél kezdte, majd a Hírlapterjesztők Szakszervezetének vezetőségi tagja. Különböző kiadói hivatalkokban (Estlapok, Népszava, Vörös Újság) bizalmi, majd főbizalmi. Kiadója volt a Nőmunkás című lapnak.

1931 óta tagja a Postások Szakszervezetének, a Budapesti Nyugdíjas szb. segélyezési bizottságának elnöke, a veteránbizottság megbízottja és aktív résztvevője volt haláláig. Munkája elismeréseként megkapta a Tanácsköztársasági Emlékérmét, a Szakszervezeti Munkáért arany fokozatot, a Szocialista Hazáért Erdemrendet, a Szocialista Magyarországiért Erdemrendet. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

A Közlekedéstudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának április havi programja

Április 12. (kedd), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. Jambrik Mihály: Mikrovezetési elvű áramkörök (Az automatizálás hatása a bevételek és költségek alakulására)

Április 13. (szerda), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. Jambrik Mihály: Mikrovezetési elvű áramkörök (Az automatizálás hatása a bevételek és költségek alakulására)

Április 19. (kedd), 10 óra. VI. Népköztársaság útja 3. Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság műszaki napja a hírközlési világvég alkalmából.

Program:
Dr. Horváth Lajos: A vezetékek nélküli hírközlési szolgáltatások fejlődése hazánkban.

Molnár Béla: Rádióműsor-szórás
Tormási György: Televízióműsor-szórás

Hazai István: Vezeték nélküli távközlés
Becz Sándor: A szakmai struktúra fejlődése a vezetékek nélküli hírközlésben.

Dr. G. Tóth Károly: Innováció a hírközlésben

Andics Gábor: A vezetékek nélküli hírközlés gazdasági kérdései.

Április 20. (szerda), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. Tóth László: Az átfutási idő vonatkozó rendszerű mérési módszere.

Április 21. (csütörtök), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. Dr. Győrke József: A kisváltókészletek távbeszélőállomás-igényeinek előírása.

Április 21. (csütörtök), 14 óra. Veszprém, MTESZ-Székház Bajcsy-Zsilinszky út 21. Geisz József: Mikroprocesszorok és alkalmazásuk.

Április 26. (kedd), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. Dr. Bella Mária: A munkavédelem új szabályozása.

Április 27. (szerda), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. Dr. Auerné Szentandrási Melinda-Mohl János: A szovjet postaigazgatás korszerű, gépesített feldolgozó üzemeinek szerzett gyakorlati tapasztalatai.

Április 28. (csütörtök), 15 óra. VI. Népköztársaság útja 3. Horváth Pál: A távíró és adathálózatok egyéves átviteli technikai rendszere.

KITÜNTETÉSEK

A nemzetközi nőnap alkalmából a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a

Munka Erdemrend bronz fokozatát

adományozta Varga Ferencné szb-tagnak (Csongrád 1 hivatal),

a Szakszervezetek Országos Tanácsa a

Szakszervezeti Munkáért arany fokozatát

adta Majzik János bizalminak (Szolnok megyei Távközlési Üzem); a

Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozatát

Berecz József tszb-tagnak (Vác 1 hivatal).

A közlekedés- és postaügyi miniszter

Kiváló Munkáért

kitüntetés adományozott Bogoly Zoltánné nőfőlelősnak (Miskolci Postaigazgatóság Területi Tervező Iroda) és Herczeg Magdolna központi vezetőségi tagnak (Szentgotthárd hivatal);

Miniszeri Dicséret

kitüntetés kapott Guzi Oszkárné tt-tag (Debreceni Postaigazgatóság).

A posta vezérigazgatója

Vezérigazgatói Elismerésben

részesítette Horváth Jánosné tsz-tagot (Szekeşvárd 1 hivatal), Kaposvári Istvánné szvb-elnököt (Siófok Rádióállomás) és Kocsis Ilona tsz-tagot (Gödöllő 1 hivatal).

★

A szocialista brigádmozgalmában végzett kiemelkedő munkájának elismeréseként a SZOT a

Szakszervezeti Munkáért arany fokozatát

adományozta Nagy Miklós bizalminak (Szabolcs-Szatmár megyei Távközlési Üzem); a

Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozatával

tüntette ki Bunyevác Mária brigádvezetőt, (Sellye postahivatal) és Pradalits Ferenc főbizalmi (Gépjármű Szállítási Üzem, Sopron);

Szakszervezeti Munkáért oklevelet

kapott Bakó Sándorné brigádvezető (Központi Távíró Hivatal), Bánsági Judit főbizalmi (Pesterzsébet 1), Borka László brigádvezető (Központi Járműtelep), Czeglédi András szb-titkár (Rádióállomás Diósd), Fűrész Tibor főbizalmi (Központi Javítóüzem), Kalocsai László főbizalmi-helyettes (Postai Tervező Intézet), Kemény Gábor főbizalmi-helyettes (Budapest 114 postahivatal), Kubi-nyi Csaba propagandista (Helyközi Távközlési Igazgatóság Mátészalkai Üzem), Lencse Kálmán (bizalmihelyettes (Oroszlány 1 hivatal), id. Mogorósi Béla főbizalmi-helyettes (Központi Kábelüzem), Pék József sportfelelős (Csongrád megyei Távközlési Üzem), Szabó Imre bizalmi (Központi Magasépítési Üzem), Vámos György főbizalmi (József Távközlési Üzem).

★

A forradalmi ifjúsági napok alkalmából a közlekedés- és postaügyi miniszter

Miniszeri Dicséretben

részesítette Rácz László ifjúsági bizottsági tagot (Lágymányos Távközlési Üzem).

A posta vezérigazgatója

Vezérigazgatói Elismerést

adott Ragulsky Béláné szb-tagnak (Szerencs hivatal) és Wolf Péterné szb-tagnak (Szombathely 1 hivatal).

A Szakszervezetek Országos Tanácsa

Szakszervezeti Munkáért oklevelet

adott Koleszár Károly propagandistának (Budapest 4 hivatal) és Pethő László ifjúsági bizottsági tagnak (Helyközi Távközlési Igazgatóság Nyiregyházi Góczyüzem).

A postán is alkalmazható a relatív bérszabályozás

A bérezéssel kapcsolatos részletes feladatokat a vállalatok végzik. E feladatok megoldása során állandóan szem előtt kell tartani a központi bérpolitikai intézkedéseket, amelyek meghatározzák a vállalati, így a postai bér- és jövedelempolitika keretét.

A bérszabályozási formák közül a posta számára — mivel a munka jellegéből adódóan a feladatok, a teljesítmények növekedése folyamatos létszámnövelést igényel — a bérszínvonal-szabályozási forma a megfelelő. Ezért a postára 1981 előtt a kombi-nált (ami addig központi bérfejlesztési részről és bérfejlesztési mutató alakulásától függő bérfejlesztési részről tevődött össze), ezt követően

pedig tisztázták központi bérszabályozás volt és van érvényben. A bérszabályozáson kívül az utóbbi évek gyakorlatából volt, hogy — a népgazdaság összehasonlító munkakör-reiben levő bérlemelésre — a bérszabályozás mellett a postára saját erőből bérfejlesztést.

1983. január 1-ével — népgazdasági szinten — új bér- és keresetszabályozási rendszer lépett életbe. A módosult szabályozási formák közül a postára — a fentiekben ismertetett indok alapján — továbbra is a központi bérszabályozási forma vonatkozik, s ennek is a létszámcsokkentés nélküli változata.

Mérhető teljesítmény

A postán belüli bérszabályozási formákra való áttérés előtt feltétlenül meg kell ismernünk a másik bérszabályozási formát, a relatív szabályozást is.

A relatív bérszabályozásban az éves bérfejlesztés mértéke valamilyen előre meghatározott mutatótól függ. Ilyen mutató például népgazdasági szinten a vállalatok többségénél 1983. január 1-től a jövedelmezőségi mutató (vagyis a felhasznált egységnyi bérre és eszközre jutó nyereség).

A postán az éves bérfejlesztés — középfokú postaszervekre való — felosztásának gyakorlatában a korábbi években (a Posta Központi

Kábelüzem kivételével) a központi felosztás elv érvényesült. A SZOT irányelvei szerint és a Postások Szakszervezete áttérési tervének 1979. május 30-i állásfoglalása, javaslata nyomán a posta és a szakszervezet közösen vizsgálta, hogy mely területeken, illetve postaszerveknél lehetséges, vagy melyeknél indokolt a relatív bértömeg-szabályozási forma bevezetése. A vizsgálat eredményeként a Posta Központi Kábelüzem mellett még két központi üzemenél vezeték be a relatív bérszabályozási formát: a Posta Központi Javítóüzemnél és a Posta Központi Magasépítési Üzemenél.

Relatív bérszínvonal

Miért éppen e két postaszervvel bővítette a posta a belső bérszabályozásban a relatív formát? Azért, mert ezeknél a postaszerveknél lehetett kialakítani olyan mutatót, amely a munkateltjesítményt elfogadható módon méri. Ez a mutató az évente megtermelt normaóra tömege.

Az üzemenél a relatív bértömeg-szabályozást — hasonlóan a postai bérszínvonal- és a népgazdasági bértömeg-szabályozáshoz — kombinált formában vezették be. Vagyis: a bérfejlesztésnek van egy biztosított része (amit a postaszerv a mutató alakulásától függetlenül minden következő évben nélkül felhasználnak), továbbá a relatív mutató alakulásától függő és szabályozott része. A kétféle bérfejlesztés együtt azonban nem haladhatja meg az előre meghatározott bérfejlesztés maximális mértékét.

A három üzemenél ez év január 1-ig tehát a relatív bértömeg-szabályozási forma volt érvényben. Ennek eredményeként a termelékenység növekedett — amit a szabályozási forma elsőként feltétlenül el kell ismerni, de az eredeti cél, a kapacitás erőteljesebb növekedése nem valósult meg.

A relatív bértömeg-szabályozási forma ugyanis mind az üzemi, technológiai módszerek, munkafogások hasznosítására ösztönözte az üzemet, amelyek létszámnövekedés nélküli normaóra termelését lehetővé tették. Ezek a lehetőségek azonban egyre szűkülnek, tehát a kapacitás erőteljesebb növekedése csak úgy valósítható meg a kívánt és szükséges mértékben, ha ezek a postaszervek termelői

létszámukat növelik. Ezért — a kapacitásnövelés végett — január 1-ével mindhárom üzemi bérszabályozási formáját növelik. Ezért — a tapasztalatok alapján — a kapacitásnövelés végett január 1-ével mindhárom üzemi bérszabályozási formáját megváltoztatták, mégpedig úgy, hogy a relatív maradt, de bértömeg helyett a továbbiakban bérszínvonal-szabályozásban működnek.

Mind ezek után hogyan változott a három ipari-építőipari üzemi bérszabályozása?

Mindhárom üzemenél a biztosított bérfejlesztés mértéke 1983-ban 2 százalékos. Ezen felül az üzemi az egy képzett létszámra (ami a teljes munkaidős dolgozók átlagos állományi létszámából és a számtított — részmunkaidős, nyugdíjas és állományon kívüli bérből átszámított — létszámból tevődik össze) jutó éves szintű normaórának a bázisévihez viszonyított növekedésére alapján legfőbb 3 százalékos bérfejlesztést hajthat végre. A normaóra-növekedés minden 1 százalékhöz 0,6–0,7 százalékos bérszínvonal-növekedést kapcsolódik. Amennyiben valamelyik üzemi a relatív bérfejlesztés legnagyobb mértékét, a 3 százalékos kívánja megvalósítani, úgy az egy főre jutó normaóra mutatóját több mint 4, illetve 5 százalékkal kell hogy az előírt mérték fölül emelje. Ennek eléréséhez az üzemenél feltétlenül növelnie kell a teljesítményeket, továbbá törekednie kell a termelői létszám növelésére, a belső létszámösszetételnek a teljesítményes létszám javára való megváltoztatására.

Újabb kísérlet

A relatív bérszabályozási formában működte postaszervek köre január 1-ével egyelőre bővült a Posta Számítástechnikai és Szervezési Intézettel. E postaszervnél — kísérleti jelleggel — az előzőktől eltérő bérszabályozási formát vezettek be, mégpedig a létszámcsokkentéssel kombinált központi bérszínvonal-szabályozást. Vagyis: a központiilag (a vezérigazgatóság által) engedélyezett mérték felül a bérszínvonal növelésére használhatja fel az intézet a bázishoz viszonyított létszámcsokkentésből eredő bértömeg felét. Az ebből eredő bérszínvonal-növekedés azonban nem haladhatja meg a 2 százalékos. További szigorí-

tást jelent az, hogy a létszámcsokkentés az intézet munka-programjában megjelölt feladatok megvalósításában és az üzemszerű feldolgozásban fennakadást nem okozhat. E bérszabályozási forma lehetővé teszi az intézet számára, hogy a munkafolyamatok felülvizsgálatával és szükség szerinti átszervezésével fel-szabaduló létszám visszamaradó bértömegéből növelje a kvalifikált szakemberek anyagi elismerését.

A relatív bérszínvonal-szabályozás konkrét feltételeit és mutatóit a postaszervek az éves közgazdasági szabályozói keretében kapták meg.

Tóth Pálné

Hány nap az év végi részesedés?

Megvalósul a törzsgárdajutalom tárgyévi kifizetése

Az igazgatóságok és a központi postaszervek egyaránt érdekeltek a részesedési alap képzésében. Ez az érdekltség a Posta-vezérigazgatóság által kialakított úgynevezett belső szabályozók alapján valósul meg. A gazdálkodó postaszervek belső szabályozói szak-szervezetünkkel egyetértésben úgy vannak kialakítva, hogy

maximálisan 11 napi bérnek megfelelő részesedési alapot képezhetnek. A belső szabályozásnak nem titkolt szándéka, illetőleg törekvése, hogy megközelítően azonos feltételek és erőfeszítések esetén a postaszervek azonos napnak megfelelő részesedési alapot tudjanak képezni.

Több postaszerv szóvá tette, miért nincs lehetőségük 11 napnál több részesedési alap képzésére. Ezen valóban lehet vitatkozni, de éppen az eddig leírtakkal összhangban nem kívánatos és nem célszerű lényeges aránytalanságok előidézése. Ugyanakkor az is szükséges, hogy a gazdálkodó postaszerveknél a részesedési alap képzésének feltételei összhangban legyenek a postaszintűvel.

Kétféle forrás

A postaszervek 1982-ben általában csaknem a maximálisan elérhető részesedési alapot tudták képezni, mivel a tényleg képzett átlagnap 10,9. Mindössze néhány postaszerv van, amelyek 10 napnál kevesebb részesedési alapot képeztek. Például: a Budapesti Távfeszélő Igazgatóság 9,7, a Járműtelep és a Kábelüzem pedig egyaránt 8,9 napot.

A postaszervek részesedési alapjának tehát egyik forrása a saját maguk által képezhető részesedési napok száma. A forrás másik összetevője a posta minták úgynevezett központi részesedési alapból való juttatás. Ilyen címen átlag 4,6 napot kaptak a postaszervek az elmúlt évben. Persze, az egyes postaszervek közötti szóródás elég nagy, ami például elsősorban abból adódik, hogy hány főnek esedékes az adott évben a törzsgárdajutalom. Amíg postaszint a törzsgárdajutalom 2,7 napnak felel meg, addig egyes posta-

szervek esetében ez az átlagnak éppen a kétszerese.

A két forrásból a postaszerveknél 1982-ben összesen átlag 15,5 napnak megfelelő részesedési alap képződött. Ez azonban még korántsem használható fel év végi részesedésre, mivel év közben számos olyan kifizetést eszközöltek a postaszervek, amelyek az R-alap terhére kell elszámolni. Ezek közé tartozik többek között a törzsgárdajutalom már említett egyszerű jutalma, továbbá a kitüntetésekkel járó jutalmak, a tanulmányi ösztöndíjak, a jótéti és kulturális alap kiegészítése, a vezető állású dolgozók prémiuma, jutalma s nem utolsósorban a saját erőből végrehajtott 1 százalékos bérfejlesztés kötelező adója is. Az évközi kifizetések eléggé nagy szóródást mutatnak, attól függően, hogy a vezető állásúak prémiumát, jutalmát az R-alapból fizetik-e vagy a bér-alapból. A felhasználásnál kétségtelenül mind abszolút összegben, mind napokban kifejezve a legnagyobb tételt a bérfejlesztési adó jelenti. Ez átlag 4,4 napnak felel meg, vagyis ez csökkenti legnagyobb mértékben a postaszerveknél képződött részesedési alapot.

Azt hiszem, az eddigiek eleget mondhatnak megértéséhez, hogy a még igen körültekintő gazdálkodás mellett is miért marad viszonylag kevés az év végi részesedésre. A postaszervek saját képzésük alapján átlag 3,1 napnak megfelelő részesedést fizethetnének. Szerencsére azonban ez így mégsem igaz, mert postaszint az is képződik részesedési alap, amiről mind ez ideig még nem tettem említést.

Többletgyereség

Az már eléggé köztudomású, hogy a posta 1982. évi gazdasági eredménye igen kedvezően alakult. A tervezett nyereséggel szemben lényegesen többet tudott megvalósítani. A nyereség túlteljesítése alapján az előirányzottnál 38 millió forinttal több részesedési alap képzésére nyílt lehetőség. Ezzel a postaszintű évközi kifizetési kötelezettsé-

gek teljesítése után még 60 millió forint felhasználásáról lehet dönteni. Ez 5,3 napi bérnek felel meg.

A 60 millió forint felhasználására szakszervezetünk elnökségének a posta több javaslatot tett. Az egyik javaslat lényege az, hogy az év végi részesedésnek a postaszervek között kialakult differenciáltságán ne változtassunk. Ez ugyanis a törzsgárdajutalom éves gazdálkodásának eredményét és az évközi részesedési alap felhasználásának különböző gyakorlatát. Eppen ezek miatt az a javaslat, hogy a postaszint rendeltetésre álló 5,3 nap év végi részesedésre valamennyi postaszerv központi kiegészítés-ként egyformán kapja meg.

Ennek a javaslatnak az elnökség megítélése szerint kétségtelen előnye lenne, hogy április 4-e alkalmával a kifizetendő év végi részesedés összege jelentősen megnövekedne. Ezt a dolgozók többsége bizonyára jó néven venné. Hátránya viszont, hogy nem adna megoldást a törzsgárdajutalom tárgyévi kifizetésére. Ezt pedig a dolgozók csaknem minden fórumon csúsznak teszik, és egyre türelmetlenebbül szorgalmazzák, hogy a posta mikor tér át a tárgyévi kifizetésre. Ezen a téren szakszervezetünkől határozottabb fellépést várnak.

Törzsgárdajutalom a tárgyévi

A 60 millió forint felhasználására született olyan javaslat is, hogy most csak 2,6 napnak megfelelő összeggel, azaz 30 millió forinttal növeljék a postaszervek év végi részesedését. Ebben az esetben az április 4-e alkalmával kifizetendő év végi részesedés átlag 5,7 nap lenne. A fennmaradó 30 millió forintot viszont tegyük félre, azaz tartalékolják, és ebből oldják meg a törzsgárdajutalom tárgyévi kifizetését. Tehát arról van szó, hogy a törzsgárdajutalmat mindazoknak, akiknek 1983-ban esedékessé válik, még ebben az évben, november 7-e alkalmából kifizetik. Az elnökség ezzel a javaslat.

tal értett egyet, ezt fogadta el. Ezzel tehát az évtől kezdve megoldódik a törzsgárdajutalom tárgyévi kifizetése, ami valamennyi postás dolgozónak előnyös, hiszen 4 éven belül mindenki jogosulttá válik a törzsgárdajutalomra és érdekelte az áttállás előnyében. Ebben az évben tehát kétszer fizetnek törzsgárdajutalmakat. Április 4-e alkalmával — az év végi részesedéssel együtt azoknak, akik 1982-ben váltak jogosulttá, míg november 7-e alkalmából azoknak, akik ez év valamelyik hónapjában lesznek jogosultak.

Zökkenőmentes áttállás

Szakszervezetünk elnöksége állásfoglalásának kialakításánál mérlegelte, hogy jelenleg a tervezettnél annnyival több a posta részesedési alapja, amennyi fedezetet nyújt az áttállásra. Ennek következtében az áttállás úgy oldható meg, hogy a kifizetendő év végi részesedés még mindig valamivel több, mint amennyi a bér tartalmazott. Most tehát megszűnt az a korábban hangsúlyozott indok, hogy az áttálláshoz nem áll rendelkezésre megfelelő anyagi fedezet. Nem jár azzal a kockázattal sem, amit a harmadik javaslat tartalmazott, amely szerint az évben képzendő részesedési alappól kellene megfizetni az áttálláshoz szükséges összeget.

A nyugdíjba vonulóakra vonatkozóan érvényes, hogy részükre a törzsgárdajutalmat is ki kell fizetni, amennyiben a feltételekkel rendelkeznek. Ha valaki például augusztusban nyugdíjba vonul, a törzsgárdajutalmat nem november 7-én kapja meg, hanem a kötelező felemelési idő megkezdésével, a többi járandóság elszámolásával és kifizetésével egyidőben.

Szakszervezetünk elnöksége köszönetét nyilvánítja mindazoknak a postás dolgozóknak, akik hozzájárultak a posta ilyen gazdasági eredményéhez, és ezzel lehetővé vált a többéves jogos igénynek a megoldása. Egyben meggyőződése, hogy nemcsak egyetértetek, hanem azonosulnak is ezzel a döntéssel. Kovács József

Érdekltség a jobb eredményekben

A második csoportba tartozik a többi postaszerv, így: a PSZSZI, a Csekkelszámoló Hivatal, a PKMH, a PKI stb.

a gazdálkodó postaszerveknél

A szabályozó elemek között elsősorban az a tényezők szerepelnek, amelyek döntően befolyásolják az egész posta tevékenységének megítélését.

A legfontosabb szabályozók:

- az előirányzott eredmény,
- a készletgazdálkodás mutatói,
- a szolgáltatások minőségi mutatói,
- a felhasználható jótéti és kulturális alap,
- a távfeszélő-állomások bekapcsolásának száma,
- az energiazdálkodási feladatok,
- a bérszínvonal.

Az eredmény, a készlet és a minőségi mutatók alakulása határozza meg a postaszerv képezhető nettó részesedési alapját a következők szerint:

a) A népgazdaság egész szabályozórendszerének a gazdasági hatékonyaságát, a jövedelmezőséget állítja a központi. A belső szabályozásunknak is ez a lényege. Az előírt eredmény elérésével általában 7 napi bérnek megfelelő R-alap képezhető. A tervezettől eltérő eredmény növeli vagy csökkenti a ké-

pezhető részesedési alapot, méghozzá százalékos eredményváltozáshoz 0,33 nap kapcsoltódik.

b) A készletgazdálkodástól, a készletmutatók teljesítésétől egy nap függ. A szabályozás az anyagkészletre forgási sebességmutatót (a postaszerv anyagkészlete hány nap alatt fordul meg), illetve az összkészletre átlagkészlet-mutatót állapított meg. Az előírt értéktől való eltérés csökkentést von maga után, illetve jutalmazást eredményez; összege megadott kulcsok szerint lépcsőzetesen számítható ki.

c) A szolgáltatások színvonalát tükrözik a minőségi mutatók. Az előírt értékek teljesítésétől függően általában 2 napi bérnek megfelelő R-alap képezhető.

A postaszintű lehetőségeket figyelembe véve 11 napban maximálta a postaszervek által képezhető nettó részesedési alapot.

A fentiekől eltér a POTI, a Beruházási Iroda, a Javítóüzem, a Kábelüzem és a POKMÜ szabályozása. E postaszervek esetében az érdekeltség döntően az éves munkaprogram kiemelt feladatainak teljesítéséhez kapcsolódik.

Jelentős feladat valamennyi postaszervnél az energiazdálkodás előírt mutatóinak teljesítése. Számbavétele együtt történik a vezetői tevékenység komplex értékelésével.

Az előírt bérszínvonal betartása szigorú követelmény. A részletes szabályozást az

1983. évi bérfejlesztési utasítás tartalmazza. E témával a februári számban külön is foglalkoztunk.

Új eleme a belső szabályozásnak a szabad rendelkezésű beruházási pénzeszközök (fejlesztési alap) képzése lehetősége. Két forrás van: az előírt számon felül bekapcsolt távfeszélő-állomások belépési díja, és az előírt eredmény túlteljesítése esetén a többletgyereség 10 százaléka annak megfelelő összeg. Mindkét forrás 1984-ben használható fel.

és a rezsiszerveknél

E szervek nem képeznek érdekltségű alapot, hanem a posta eredményének alakulásától függően központilag kapják meg, hogy hány napi bér lehet a nettó részesedési alapjuk. A korábbi évek gyakorlatára szerint ez az érték a postai átlag. Számukra a szabályozó a gazdálkodást meghatározó kötelező mutatószámokat tartalmaz. Ezek közül a legfontosabbak:

- az összes ráfordítás, ebből a bérköltség,
- a bérszínvonal,
- a készletgazdálkodás,
- az energiazdálkodás mutatói,
- a felhasználható jótéti és kulturális alap.

Az összes ráfordítás, valamint a bérköltség a tervezett felhasználható bérszínvonalat és képzett létszámot tartalmazza.

Ritter Péter

HÁZUNK TÁJÁN

Ami forgalom fővárosunk postáin lebonyolódik, az jogal nevezhető rohammunkának. A csarnokok zsúfoltak a szolgáltatást igénybe vevőket, akik csak várnak-várnak és állnak egymásra vigyázva, a távolságot kicentizve a toáblak előtt. A PÉNZTÁR ablakoskánál ritka az olyan befizető, aki csak egy utalvánnyal álldogál. Hát még mennyien állnának sorban, ha nem ök fizetnék be a pénztároskának, hanem bentről kapnának pénzt! A sorban álló olykor az ablakon belül ülő lányára is nézhetne, kinek ujjai pörögnek a pénzkötegeken, lélegzetelátlítóan ügyesen és udvariasan végzi munkáját, s ilyenkor sajnálhatná is, mert pihenni... mit pihenni: egy korty vizet inni, de egyebet elvégezni sincs néha ideje. Hiába van neki joga, rengeteg joga a kötelessége mellett, ha most kint zajong, vár, áll a tömeg, s első a kötelesség.

áltozott: — Undok, toladokó alak! — Majd megismételte. Kijelentése annyira meglepő volt, hogy az emberek csodálkozva kapták feljüket, nem értve, mi történt valójában, ki kitért meg és egyáltalán mivel.

Az történt, hogy egy fiatal ügyfél valami információt kért és kapott 10 másodperc leforgása alatt a postás lánykától, s ezzel nyilván senkit sem károsított meg. Az „Undok, toladokó alak!” felkiáltásra azonban akkora lett a sorbanállók között a „macera”, a vélemények és ellenvélemények karlengetések kíséretében való hangoztatása, hogy a postás lányka önkéntelenül is Mona Lisa rejtélyes mosolyával, karbafont kézzel nézte végig a háborgó ügyfelek tömegjelegette fajuló dulakodását, arra gondolva, hogy a postások munkáját hányan meg tudják kritizálni, és fricskájukat ki is teszik az újságokba. Bezzeg az ilyet... Aztán hirtelen komor arcot vágott, attól félve, hogy félreértik mosolyát, s még majd ő és postája kerül terítékre egy újságciikk formájában. Mert a jó munka mellett még sokmindentre vigyázni kell, ha emberekkel, a tömegekkel van kapcsolatban a dolgozó.

Egy kísértetiesen sokat és sokszor megrongált telefonfülkébe lépek be, hogy igénybe vegyem. Am úgy járok vele, mint a totóval: bedobom a kettést, egyet várok és x-et mond. Ugyanis az első kicsengetésre elnyeli pénzesemet. Ugyanebbe a fülkébe három nap múlva ismét belépek, hogy az RTV-műszaki igazgatóságot felhívjam, aminek száma tudvalevőleg „ingyen” je-

lentkezik be, vagyis beszélgetés után a bedobott érmét visszaadja. Am majdnem úgy járok most is, mint a totóval. Szerencsémre tudok a számmal beszélni, de a beszélgetés után a masina a pénzeszkömet elnyeli.

A világot sem akarom azt mondani, hogy az itteni telefonrongálókna okuk van a rongálásra, amire talán idegességük és nagyfokú mérgező készletti őket. A mérge nem is nagy, de nem fájul a készülék megrongáltságát. Úgy vélem, a rongálók száma csökkenne, ha a készülékek megbízhatóbban működnének.

★
Színhely: a Korányi Kórház kispostája. Szereplők: piros-pozsgás felvételes belül, beteg egyesített felvevő kívül.

— Táviratot szeretnék feladni.

A belül ülő nem tudja, hogy amaz is postás, felkiált:

— Jesszusmária, távirat!!!

— Olyan nagy dolog ez?

Egy lélek igénybevevő nincs ezen a postán, nálunk egy délelőtti több száz adunk le. Bemegyek én, szaktársnő, és leadom maga helyett. Mert értesítenem kell Pestlőrincen a hűgomat, hogy hazamegyek, nehogy meglátogasson vasárnap.

— Jesszusmária! — kiált fel ismét a piros-pozsgás ott belül. — Hát maga is postás?! Nem szoltam egy szót sem! Máris veszem. — Majd meghitt, hol szolgál, hányan vannak, van-e ott TGX” beszélgetésbe kezdenek, aminek ez a vége: — Szóval te is felvevő vagy? Nagyon örültem. Szia, gyógyulást kívánok.

Dénes Géza

Tisztújítás a szervezők klubjában

A hírközlés szakterületén tevékenykedő szervezési, számítástechnikai és irányítással foglalkozó szakemberek munkájának segítésére, érdeklődésének kielégítésére 1978. január 30-án alakult meg a **Postás Szervezők Klubja**, a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság (SZVT) szervezési szakosztályának keretében.

A Postás Szervezők Klubjának az a célja, hogy fórumot teremtsen a szervezési szakemberek közvetlen együttműködésére, hogy megismertesse a postai szervezésben elért eredményeket, a szervezési újdonságokat, módszereket, a megvalósított szervezési eljárásokat. Ennek eszközeként felhasználja a posta és az SZVT lapjait, továbbá a klub nyilvánosságával megtartott előadásokat, vitatéseket, konferenciákat. Feladata a klubnak a tagság és a nem klubtag szervezési szakemberek közötti együttműködés megteremtése, a generációváltásból folyó nehézségek áthidalása, lehetőség nyújtása a postához került fiataloknak tapasztalatok szerzésére.

Az elmúlt 5 év alatt a klub rendezésében elhangzott előadások, konferenciák elérték céljukat. A fővárosi és vidéki rendezvények népszerűek, látogatottak. Kiemelkednek közülük az immár hagyományosnak mondható konferenciák, amelyek a Magyar Posta átszervezésének, az adatfeldolgozásnak az időszerű kérdéseivel, továbbá a szervezési munkában alkalmazható új módszerekkel foglalkoztak.

A Postás Szervezők Klubja ez év február 11-én tartotta — mintegy 120 klubtag részvételével — tisztújító taggyűlést. A résztvevők elfogadták a klub megújított működési szabályzatát, és megválasztották a következő 5 évre vezetőségét. Elnök dr. Palotás Magda postavezérigazgató-helyettes, társelnök Tanos Lászlóné, a Postások Szakszervezetének titkára, ügyvezető elnök Pap József osztályvezető, titkár Rítter Péter, szervező titkár Zala-vári Istvánné, gazdasági felelős Skultéti Györgyi, rendezvényfelelős Szilágyi József, tanulmányi felelős dr. Németh József, számítástechnikai felelős Garádi János, sajtófelelős Németh Kornélia.

Dr. Palotás Magda vezérigazgató-helyettes felszólalásában rámutatott, hogy a Postás Szervezők Klubjának munkájára a jövőben is szükség lesz, nemcsak a népgazdaságban, hanem a Magyar Posta is megkülönböztetett figyelemmel kell kísérni a szervezést, a szervezők munkáját. A folyó évben nagy feladat hárul rájuk a posta szervezetének módosításával kapcsolatban. Dr. Bérczi Gyula, az SZVT főtitkára arra kérte dr. Palotás Magda vezérigazgató-helyettest és Tanos Lászlóné kv-titkárt, úgy is mint a klub új elnökét és társelnökét, támasszanak meghatározott igényt a klub munkájával szemben, támogassák tevékenységét, amit a mag részéről is megígért.

N. K.

Mit hozott, postás néni?

— Tavasz lesz. Kivételközt a postás néni — súgja melletttem az eszpresszóban egyik férfi a másikatnak, aztán figyel a „postás néni”...

Vékony, kékszemű nő... Egyenruhája és bőrtáskája van, mint minden postásnak, de civil a fejkendője. Áll egy fa mellett, szemben az iskola épületével, és vár...

— Kire tetszik várni? — érdeklődöm tőle, és ebből akkor is tudná, hogy itt Brennbegben idegen vagyok, ha valaki tréfából befogná a szemét, mert az egy világos mindenki tudja, hogy Priklér Mátyásné miért és kire vár.

Félre hajtja a fejét, mosolyog és ezt mondja:

— A lakókra várok. Azokra, akikhez ma már egyszer elmentem, pontosabban felmáztam a hegyre, de nem voltak otthon. Levelet, pénzt, újságot, híreket viszek. Mindjárt két óra. Véget ér a műszak, jönnek ki a gyárból, aztán mindenkinél átadom, ami érkezett a részére.

Két óra. A gyár nem fűt. Nincs is dudája, mert ahova az itt lakó asszonyok kedvéért kitelepült a Soproni Ruhagyár maroknyi munkalehetősége, az egy régi épület, a valamikori kaszinó. Jó helyet talált benne a varroda. A nőnek nem kell tíz kilométert Sopronba járniuk. Kilenc évvel ezelőtt, amikor még nem volt postás, Priklérné is ebbe a gyárba járt.

— Jobb postásnak?

— Dolgozni mindenütt kell, ha az ember gondos. Postásnak lenni nehezebb, mint a kényelmes melegben várni. Tessék csak körülnézni... Itt lenn, és ott fenn a hegyen mindenütt laknak. Ezerhatszáz. A kerékpáron egyedül nem megy fel oda. Gyalog kell megtenni az utat: esőben, sár-

ban, napsütésben, kánikulában, hóvihárban... A postás nem maradhat el. De nem ám! Engem várnak!

— A szakszervezeti vezetők ismerik a „postás néni” nehéz, brennbergi körülményeit?

— De még mennyire! — nevet jóízűen. — Hiszen a tszbtitkár felesége, Pölcz Ferencné, éppen a főnököm. Így aztán egészen közelről ismeri a körülményeim. De ismeri a többiekét is... Mit tagadjam? Kézből nem lenni nem leányálom, de engem szeretnek itt, és naponta visszavárnak. Ezt jó tudnom. Jó érzés tudnom...

— Messze lakik innen?

— Messze. Az út hazulról idáig csaknem három kilométer... Rossz időben sokkal hosszabbnak tűnik. A nagy hóban megháromszorozódik. Szigorú élet ez, de nekem örülnek az emberek. En többnyire örömhírt viszek, meg a világ dolgait — az újságokban. Ez is fontos, hiszen ugyancsak eldugott helyen vagyunk. Tetszik látni...? Tőlünk még a víz is messze van...

Csakugyan... Éppen a közelünkben parkol a lajtos kocsi. Naponta járja a települést. Hozza a friss, a jó ivóvizet.

Sok idegenforgalmi látványosság, eszpresszója, vegyesboltja, iskolája, ruhaüzeme és sok kedves lakója van a községnek. Mindenki ismer mindenkit, a gondokat, a bajokat, az apró örömeiket. A fiatal párok itt már ritkán vernek gyökeret. Elmennek inkább Sopronba.

A valahai kaszinó kapuján kitódulnak a gyáriak. Közrefogják a „postás néni” és érdeklődnek:

— Nekem mit hozott, postás néni...?

— Priklérné örül. Napjában százszor is hallja a kérdést, mégis mindig új, mert ahányan kérdezik, annyiféleképpen

kérdik, és a kérdéssel cirógatva érzi magát... Komótosan nyitja a táskát, hogy kicsit kisérteltesse az örömet, hiszen úgy jobb az íze, úgy tovább tart, aztán osztogatja a küldeményeket: leveleket, újságokat... Amikor az asszonyok szétszélednek, derűsen mondja:

— Már soványodik a táskám. Fogynak a küldemények. Rövidesen véget ér a napom. Bezzeg reggel! Tíz-tizenöt-húsz kilót is szokott nyomni, akár egy putlikosár. Van súlya. Ezt is megszoktam. Valamikor régen... tetszik tudni, én itt születtem... egy volt a sorom a többiekével, tíz-tizenkét évesen mi már putlikosárral a hátunkon jártuk naponta az utat Sopron és Brennberg között. Szenet vittünk... Kijártunk a palahányóra, ahova a selejt szenet vitték, azt kiválogattuk, megtöltük a putlikosarat, fölvevők a hátunkra és vittük Sopronba... Házaltunk vele. Eladtuk azoknak, akik még nálunk is szegényebbek voltak. Szegényebbek, mert még szénük sem volt. A kevés kis pénzen élelmet vetünk. Visszafelek azt cipeltük a hátunkon. Apám bányász volt... Heten voltunk testvérek. Anyám szegény, alig győzte ránk a mosást. Minden filkére szükségünk volt... Cukorkát...? Akkor...? Dehogy jutott nekünk cukorkára! Örültünk, ha kényeret, zsírt vagy olajat tudtunk venni a kapott pénzeszkén... Putlikosár, putlikosár... míg élek sem felejttem el! Ez volt a bányászfeleségek és bányászgyermekek retikülje... Régen volt...

A táská kiürült. Priklérné nyakába szedi a hazafelé utat. Várja a férje és két lánya: a tizenöt éves Nelli és a húszesztendős Zsuzsa...

Sindulár Anna

Foglalkozási ártalom

— Tipikus — mondja az orvos. — Egészen tipikus, huszadik századbeli betegség van, kedves barátom. Ma majdnem mindenkinek az önéhez hasonló panaszai vannak.

— Tudja miért? A mai ember túlságosan sokat ül, sokat eszik, jóformán alig mozog. Ez pontosan illik önmé. Nem irok fel semmiféle gyógyszer. Sok mozgás és főleg az utcán, a friss levegőn. Ez az, amire szüksége van.

— Ne üljön mindig az író-

asztal mögött vagy az autója volánjánál, ne fekdőjön nap-hosszat a tévé előtt! Fogadja meg egy idős, tapasztalt orvos tanácsait! Jöjjen vissza egy hónap múlva! Meglátja, mint-ha kicserélték volna.

— Köszönöm szépen doktor úr! — válaszolja a beteg. — Csak még azt legyen szíves megmondani, mikor sétáljak? Délelőtt vagy délután?

— Ez attól függ, mi az ön foglalkozása.

— Kézből vagyok.

Csala Lajos

Nyárády Klára karikatúrája

Február 11-én átadták rendeltetésének a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság érdi hálózatosai részére az új üzemi és szociális épületet

Nyugdíjasként a nyugdíjasokért

Az ő napja „csak” huszonegy óra

Bokros Péterné — vagy, ahogyan még napjainkban is szólítják: „Peti néni” — 40 évet dolgozott a posta különböző munkaterületein levélirányító-

ként kezdte, majd a „nagy tanulások” idején — már mint családanya — újra beült az iskolapadba. Meg sem állt a tanulásban a diploma megszerzéséig. Közben két nyelvet is tanult, csak úgy „mellékesen”. Eközben, mint társadalmi munkás, mindig tett-vett a közügyekért, a munkatársakért. Most nyugdíjasként a nyugdíjasokért tevékenykedik, mint szakszervezeti bizalmi. Elviszi a rászorulóknak a jogfenntartó tagsági bélyeget, betegeket látogat, ott, ahol indokolt, és ha az szükség, a segítyt is intézi. De nem maradhat el semmi olyan eseményről, amelyet a volt munkahely, vagy a nyugdíjasok rendeznek.

Nemcsak életkedve, tettéréje csodálatos, hanem azon kevesek közé tartozik, akiknek sikerült az egészségüket is — viszonylag — jól megőrizniük erre a korra.

— Bizony, már elszállt hét

x! — mondja Peti néni — pedig én inkább fékezni szerettem volna egész életemben az idő múlását!

— Kérem, mondja el nekünk: mi a titka, hogyan kell ezt csinálni? Mit tegyünk mi fiatalabbak, hogy egészségünk is megmaradjon, s ugyanakkor — ha nem — is annyit, mint Peti néni —, de legalább tegyünk valamit a közügyekért, a közösségért?

— Nincs nekem semmi titkom! Egyszerűen csak olyan vagyok, amilyennek születtem, s ahogy nevelkedtem. Nyolcan voltunk testvérek, s én, mint harmadik, hamar megszoktam, hogy tennem kell a kisebbekért is, akik jöttek utánam, sorban. Persze, nekem is jól esett, amit szüleim és a két nővérem tett napról napra értünk. Szóval belenőttem a tenni akarásba, ha tetszett, ha nem.

— Az életem azután is így folytatódott, mert korán — tizenkilenc évesen — férjhez mentem, és jöttek a gyerekek. Igaz, „csak” négy fiam és egy lányom van, de megvagyunk most is egymással, pedig igen-

csak szerteszóródtunk. De nem akarom feleslegesen a szót szaporítani, mert erre nincs időm. Most is sietek, mert egy volt munkatársamat szeretném meglátogatni. Szegény, már negyedik hete a kórházi ágyat nyomja, és nincs senkije. Bizonyára jólesik majd neki, hogy mi, régi kollégái gondolkodunk rá. Meg azután egy kis ajándékot is viszek neki. Ötszáz forint segélyt is kapott a nyugdíjas csoporttól, ami, gondolom, jól jön neki, mivel eléggé kicsi a nyugdíja.

— Hát, így valahogy. De ha nem haragszik, most már el is búcsúszom, mivel a nap, sajnósan, csak huszonegy órából áll, és én még sok mindent szeretnék ma csinálni.

S ezzel Peti néni korát meghazudtoló frissességgel elsielt. Mi pedig azután tündönlünk: vajon nekünk, fiatalabbaknak lesz-e erőnk ahhoz, hogy kövessük az ilyen embereket, a Bokros Péternéket. Ha egyáltalán megérjük azt a kort, amely rajta szünte meg sem látszik.

Bombolya Pál

Megkapja-e időben az ország lakossága az újságokat, folyóiratokat az ötnapos munkahét bevezetése óta, vagy rosszabbodott a lapellátás? E fontos kérdés köré csoportosítható a Posta Központi Hírlap Iroda gazdasági és szakszervezeti vezetőségének előterjesztése, melyet március 10-i ülésén vitatott meg a Postások Szakszervezetének elnöksége.

A helyzetet elemző előterjesztés abból a tényből indul ki, hogy a színes lap (heti, kétheti, havi és az ennél ritkábban megjelenő kiadványok) feldolgozásának az ügyrendben meghatározott feladatait — ami a Budapesti központi hírlap kiadásának kiterjesztését jelenti — a Posta Iroda gazdasági és szakszervezeti vezetőségének előterjesztése, melyet március 10-i ülésén vitatott meg a Postások Szakszervezetének elnöksége.

E tarthatatlan állapot javítását az egyik legfontosabb teendőnek tekintette a KHI új vezetősége, és a posta felső szerveinek segítségét, jóváhagyását kérte intézkedési

Noha a lapkiadók a KHI-nak sokat javult a kapcsolata, nyomdatechnikai hiányosságok, nem pontos megjelenés stb. miatt még feltétlenül változtatásra szorulnak.

A színeslap-feldolgozást ma már nem hátráltatja a forgalmi osztályok munkája. A terhelési okiratok számítógépes előállítását, az új technológiai módszerek (féléves, éves díjbeszedés, naprakész fedőlapkiadás stb.) olyan mértékben segítették az expedíciót, hogy a napi anyagáramlásra is program készült.

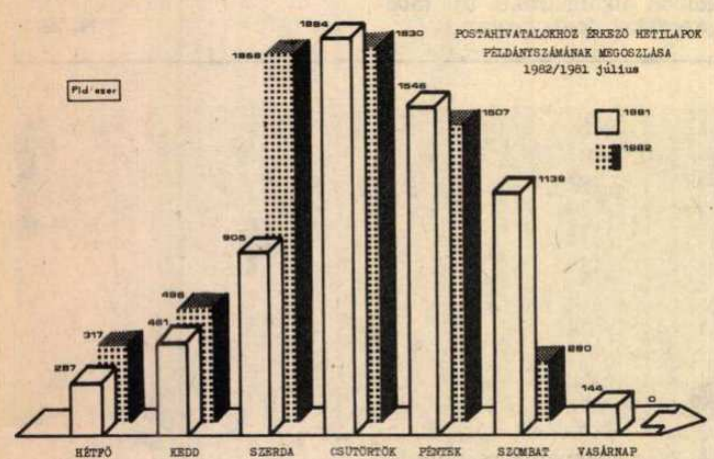
Abból az alapelvből indultak ki, hogy az ötnapos munkahétre való áttérés sem mennyiségi, sem minőségi szempontból nem befolyásolhatja a posta e fontos szolgáltatását. A KHI jó néhány szervezeti intézkedésének köszönhetően a 440 millió expedíáltságból a régebbi 24 millió darabos lapviszamaradás 9,6 millióra csökkent 1982-ben. Egyenletesebbé vált emellett a postahivatalok terhelése nem volt egyenletes (hét végi torlódások), a lapok rendszertelen megjelenése miatt jogosan reklamáltak az előfizetők, vásárlók.

A tarthatatlan állapot javítását az egyik legfontosabb teendőnek tekintette a KHI új vezetősége, és a posta felső szerveinek segítségét, jóváhagyását kérte intézkedési

vízhatlanok, s utólagos vizsgálatuk is egyszerűbb, mint a hagyományos szakszervezetek.

E halaszthatatlan teendő-kön kívül a KHI folyamatosan igyekszik jobbítani a dolgozók szociális (üzemorvosi szolgálat, az üzemi étkeztetés kiiterjesztése, segélyezési költségek növelése stb.) és munkavédelmi körülményeit. A technológiai folyamatok ellátása a jelenlegi 20-30 százalékkal nagyobb létszámú, teljes munkaidőben dolgozó munkásgárdát követelne. Ezzel szemben 1982-ben, 5,4 százalékkal csökkent a létszám 1980-hoz képest, s továbbra is (45-50 százalék) a fluktuáció, noha a munkaerő-toborzásra minden lehető eszközt megragadtak.

A súlyos létszámgondokon nyugdíjasok, részmunkaidősök, alkalmi munkavállalók foglalkoztatásával kénytelenek enyhíteni (évente több mint 7 millió forintot fordítanak bérezésükre), az állandó megmaradás pedig a tavalyi évtől kezdve a hétvégi torlódás; az 54,3 millió példány postahivatali közös fedőlapos (összehordott) anyagból egész évben csupán 2 milliót nem sikerült a tárgynapon feldolgozni, illetve továbbítani. A szigorúbb ellenőrzés, a bizonylati fegyelmegszilárdítása, a dolgo-

tervet dolgozott ki. Központi kérdésként kezelve a már-már katasztrofális létszámhiány megszüntetéséhez szükséges bérek emelését, a munkakörülmények javítását. Az 1981. év azonban a kiemelt bérfejlesztés ellenére a meglévő látványos javulást, részben a hivatali tevékenység körébe utalt új feladatokat (a Szikra C-üzem üzembe helyezése, a budapesti színeslap-expedíciós szállítás, részben az ötnapos munkahét bevezetésére való felkészülés miatt. Az utóbbi nem kevesebbet követelt, mint hogy — az amúgy is igen nehéz körülmények ellenére — egy napal rövidebb idő alatt kell a munkát elvégezni, méghozzá jobb minőségben.

Az első lépésben a kiadók, nyomdák, társaságok, szakszervezetek teremtették a hatékony együttműködést, annak elérésére, hogy a hetilapok nyomdai átadási, szállítási rendje öt napra korlátozódjon, illetve hogy a vidéki postahivatalok — kivéve a Film Színház Muzsikát, valamint az Élet és Irodalmat — hét végén ne kapjanak színes hetilapot. Ez nem csupán az előfizetők miatt volt érdekes, hanem a kézbesítők egyenletesebb terhelése céljából is.

zók érdekeltté tétele tavaly pedig már azt eredményezte, hogy — néhány kivétellel — a községi és városi hivatalokhoz péntekig, Budapestre pedig szombatig megérkeztek a hetilapok.

Ehhez az igen nagy erőfeszítéseket igénylő előrehaladás hoz elengedhetetlen volt, a felsorolt intézkedések mellett a munkakörülmények javítása a színes lapokat feldolgozó nagy telephelyen. Elsősorban a rendkívül elavult Dandár utcai részleg teljes felújítása volt használatos: felújították a színesanyagot, padlókat cseréltek, rendbe hozták a szociális helyiségeket.

Nagy összegeket költöttek gépesítésre is. A már meglévő burkológépek, anyagmozgató eszközök, vágógépek mellé újakat: kötőgépeket, konténerket és mozgatószukra emelőasztalokat, valamint — a Keleti pályaudvari kirendeltségre — két fóliázógépet vásároltak. A Monori Sándor igazgatóhelyettes által különösen sürgetett zsugorfóliázók beszerzése több okból is nélkülözhetetlen: a fóliás kötegek nehezebben bonthatók fel út közben, súlyuk nem haladja meg a 20 kilót, formátartók,

Hogy a fejlesztések ellenére is milyen körülmények között dolgoznak a színes lapok szállításra előkészítők, az expedíciósak az 1973-ban „ideiglenesen” kijelölt „bázison”, arról a KHI Dandár utcai II. üzemében győződtek meg. Ahol az alacsony barakkok ugyan kipofozták valamelyest, de már az első pillantásra sem az a munkahely, amely vonzóan tűnhet a ritkaságukba menő új jelentkezőknek.

A kiemelt bérfejlesztés, a tavalyi élethez léptetett ösztönzési rendszer, s a helyreállítási munkák csupán annyit segítették helyzetünkön, hogy legalább azt a kevés stabil embert megtartottuk — mondja az apróska irodában Menkő András hírlapfeldolgozási osztályvezető, akit Egyek Zoltán, a KHI szociális munkájának társaságában beszélgetünk.

A fluktuáció ennek ellenére is nagy maradt: a belépők száma 1982-ben 70, a kilépőkét viszont 83 volt. Ezért a négy telephelyen szétszórta, jelenleg 140 fős létszámtól jelenleg teljesítést, hogy az időre ki nem küldött színes lapok mennyiségét tavaly az egy évvel előbbinek 40 százaléka csökkent. Miután partnereink is pontosabbak, mi is betarthatjuk a feldolgozási programot, és így a munka minősége szintén javult: az 50 példányon felüli eltéréseknél jóval kevesebb má már a közületi reklamációt.

A KHI központiától és a társzervektől kapott segítségen kívül ez főképp régi dolgozóink lelkiismeretességére, s persze a jobb kereseti lehetőségekre köszönhető. De azon kívül, hogy ez a munka három műszakos, s a kisebb visszamaradásokra szombati ügyeletet kell tartanunk, a hetven nyugdíjas mellett naponta még harminc-nyolcvan alkalmi mun-

A színeslap-feldolgozás nagy része a Dandár utcai barakképületekben folyik

kást is felveszünk. Persze, töltek nem követelhetünk, pontosabban hiába követelünk olyan minőséget, mint az állandó dolgozóktól, de nélkülük ennyire sem jutnánk. A lapviszamaradásokat tehát csakis jó szakmai felkészültségű vezetők által irányított, 30-40 százalékkal nagyobb, és persze állandó gárdával lehetne a minimumra, sőt a nullára csökkenteni.

Az irodából a barakkok felé menet először a néhány asztallal „berendezett” igen szerény ebédlőt, a tállalókonyhát, majd a zsúfolt, korszerűtlen, de láthatóan nagy igyekezzel rendben tartott raktárakat tekintjük meg. Innen megyünk tovább a közben hozzánk csatlakozó — a KHI-nál 1958 óta dolgozó — helyettesi üzemzetővel, Pinter Gizellával a délutáni műszakot tartó előkészítőbe, majd a rendkívül zsúfolt, alig szellőztethető expedíciósba, ahol most az összesen huszonhat ember közül tizenegy a nyugdíjas, illetve a kisegítő.

Máskor még ennyien sem vagyunk — mondja Mészáros István csoportvezető, majd arról beszélnek Pinter Gizellával, hogy nyáron az aszfalt megpuhul kint a hőszigetelt, bent pedig 30-35 fokos a hőmérséklet, emelgetik a nehéz kötegeket, miközben nyelnek a port, szívják be a nyomdatesték szagát. És hogy meggyőződéssel, ide aztán nagyon kellene az automatikusan működő összehordó gép!

Agnézsedos helyiségben megnézzük a két burkoló, címkező, hajtogatógépet, melyekhez nagyon elkelne még egy harmadik. A közületek anyagokat feldolgozó expedíciós „teremben” csupa — és főleg idős — nő dolgozik: a harminchétről ma délután mindössze heten állandók. A rengeteg emelést igénylő monoton munkához az is hozzá tartozik, hogy a nem éppen

esztétikus látványt nyújtó ragasztó ujjal mázsolják rá a borítóra kerülő címlapra.

A már két évtizede állandó munkaviszonyban levő, a Posta Kiváló Dolgozója, többszörös vállalati kiváló dolgozó, valamint miniszteri kitüntetéssel is büszkélkedhet Pethő Amália anyagkiadó a felsoroltak ellenére is ragaszkodik az üzemhez. Mint mondja: ha nehéz is, de változtatás itt a munka. És amit nem mond, de valamilyen helyiségben tapasztaltuk: rendkívül gyorsan kell dolgozni, hiszen a délutános műszak feladatait este 10-re be kell fejezni, hogy a zsáksokba, majd a konténerekbe kerülő „megszerelt” anyagok idejében eljussanak a mozgópostákhoz. A konténer mozgatását az épület előtt álló emelőasztal könnyíti meg, amit szorgalmasan kezel az emelőármallos teherautón dolgozó két férfi.

A látottak bárkit meggyőzhetnek arról, hogy távolban és minden tekintetben csak a gőcüzem felépülte hozhat megnyugtató megoldást — mondja már ismét az irodában az osztályvezető, akitől Egyek Zoltán veszi át a szót.

A KHI szakszervezeti bizottsága energiájának jelentős hányadát arra fordította az utóbbi esztendőben, hogy a szociális körülmények legáltalában valamelyest változzanak, s valamilyen létszámgondok. A szakszervezettel karöltve, 1980-ban anyagi segítséget kért a Postások Szakszervezetétől és a vezérigazgatótól, s azt is sikerült elérniük, hogy a Budaersti Hírlapfeldolgozó Üzem valamennyi dolgozója átjöjjön a KHI-hoz a teljes éven elavult Békés utcai helyiségből. A budapesti színeslap-expedíciós így zökkenőmentesen indulhatott meg hivatalunkban 1981. január 1-ével.

Két éve kimelt bérfejlesztést kaptunk, ezen belül is további pluszt a II. üzem fizikai állományának, a vezetés és a szakszervezeti bizottság előterjesztését követően meglehetősen gyors iramban javultak az üzem munkakörülményei, de még mindig nem hozták meg a remélt eredményt: a létszámhiány és a fluktuáció válto-

zatlanul nagy volt. Tavaly — ismételt kérésünkre — újra nagyarányú béremelést kapott irodánk; ennek nagy részét a fizikai dolgozók anyagi érdekeltségének növelésére kellett fordítani. A magasabb fizetés és a külön ösztönzők hatására valamelyest stabilizálódott a létszám, s hosszú évek óta először a kezelési hibák száma is csökkent.

Kezdeményezte azt is az szb, hogy a munkafegyelmet szigorítsák. Ezzel a szakszervezők is egyetértettek, s az üzemekben kádércseréket hajtottak végre. Tekintve azonban, hogy a színes lapok feldolgozása még mindig korszerűtlen telephelyeken, elavult épületekben, nem megfelelő gépesítéssel folyik, a szakszervezeti bizottságnak továbbra is folyamatos feladata, hogy a maga eszközeivel minden lehető megtegyen a fluktuáció csökkentésére, mivel a gőcüzem felépülte — aminek az esetleges megüszülése beláthatatlan következményeket vonhat maga után — öt éven belül, sajnnos, nem válna.

A KHI-nak a színeslap-feldolgozással kapcsolatos megoldandó feladatai tehát még jó ideig nem lesznek kevesebbek. A havonta megjelenő egyéb kiadványokra — a hetilapokhoz hasonló szállítási szerződést kell kötniük a kiadó vállalatokkal az egyenletesebb lapellátás, illetve expedíciós céljából, s látni őket a nyomdatechnikai hiányosságok felszámolására. Több korszerű gépet igényel ezen kívül mind a forgalmi tevékenység (előfizetések számítógépes rendszere), mind a feldolgozási (burkoló-címkező gép, lapösszehordó gép) munka könnyítése, gyorsítása. A főfoglalkozású munkásgárda megtartása, létszámának növelése a bérigazságtörvényesítését, az eddigi bérszínvonal megtartását követeli. Nem csökkenhet a jövőben sem a teljesítmény, sem a munka színvonala. Mindehhez pedig szoros együttműködésre van szükség a színeslap-feldolgozó üzem dolgozóival, ami kedvezően hat a szakképzettség megszerzésére, a munkafegyelmre és a munkahelyi légkörre.

L. Simon Zsuzsa

A Keleti pályaudvari kirendeltségen üzemelő zsugorfóliázó

Részlet a hírlapfeldolgozó üzemről

Már ez az öltöző is eredmény

Férfiak szabóollóval

Ruhaanyagok, szabásminták, cernakótegek, varrógépek és tűk, szalapok, szabóollók — meg legalább húsz lány és aszszony — között: egy férfi. A helyszín a Postás Művelődési központ szabás-varrás tanfolyama, az időpont: január 13 óta minden csütörtök... Ezek közül az egyik legutóbbit használtuk fel arra, hogy megszólaltassuk az erősebb nem egyetlen képviselőjét a tantembenben.

Asszonyok közt egyedül

— *Hogyan került a tanfolyamra?*

— Tavaly nyugdíjba mentem, azóta keresnem valamely bedolgozási lehetőséget — válaszolta, miután bemutatkozott: *Nagy István*, volt hivatásos katonatiszt, gépkocsivezető. — A nyugdíjas munkaközvetítőben láttam kiírva a tanfolyamról szóló hirdetést. Jobban tetszett, mint a papíragasztás meg a műanyagokkal való babrálás. Igaz, ez egyelőre nekem jelent egy kis befektetést, de ez a pár száz forint kiadás a tandíjra, remélem, bőven megtérül majd később.

— *Nem szoktatlan önnek ennyi nő között tanulgatni a szabás-varrás fortélyait?*

— Az első néhány órán zavarban voltam, az igaz. Azóta viszont lefoglam a tanulnivaló. Magamban dolgozgatok, csak akkor fordulok a tanárnőhöz, ha valahol megakadok, és egy kis segítségre van szükségem. Rendkívül készséges, türelmes, de a tanulókat hölgyeket is bármikor megkérdezhetem ilyen esetben.

— *Mit szólnak az ismerősei, amikor megtudták, hogy ide jelentkezett?*

— A feleségem, sajnos, súlyos beteg — mondta *Nagy István* —, 1970-ben leszaladkolták, tavaly volt a harmadik agyvérzése. Csak erre a néhány órára hagyhatom magára, hiszen a háztartásban sem sokat tud tevékenykedni. Ezért is tudom majd jól használni az itt szerzett ismereteket. A lányom is örült, hogy tudok majd kis ruhákat varni az unokáimnak. A legjobban talán *Hevesi Jánosné*, a művelődési központ szakelőadója csodálkozott, amikor jelentkeztem: mondta, ide férfiak nem szoktak beiratkozni, tehát számoljak vele, hogy esetleg egyedül leszek a nemem képviselője közöttük... Azóta csak egyszer hiányoztam, betegség miatt.

— *Egyébként hogyan halad ebben a „tudományban”?*

— Érzem, hogy fog menni. Megtanulható a szoknyaszabás, a blúzkészítés, meg a haladós tanfolyamot is elvégzem. Már megrendeltem hazulra egy Neumann varrógépet, tizenhárom műveletre képes... Nem olyan ördöngösség a ruha-vagy például a bútorhúzó-összeállítás. Bújom a szakkönyveket, és igyekszem minél nagyobb gyakorlatot szereznem, jól jön az majd otthon, meg egy kis melléklet is lehet keresni vele.

Agglegény albertben

Bár az „üttörő” *Nagy István* volt, ő a délutáni foglalkozásokra jár. *Gyenes Lajos* — érdekes, ő is gépkocsivezető, pontosabban buszsofőr a 30-as Volánál — már kitaposott útra léphetett, amikor ő is úgy döntött, jelentkezni a PMK szabás-varrás tanfolyamára.

— Állandó éjszakai műszakban dolgozom — mondta —, néha 12-16 órát vagyok

ügyeletben. Most is tudja a főnököm, hogy ha késem véletlenül egy keveset, az a tanfolyam miatt van, nem másért. De idejében ott szoktam lenni a helyemen.

— *Ön honnan szerzett tudomást a tanfolyamról?*

— Az *Esti Hírlapban* megjelent hirdetésre figyeltem föl. Agglegény vagyok, régóta varrogatok, csak úgy magamnak, meg a házbeli gyerekeknek, ha megkérnek ilyesmire. Szabni viszont eddig nem tudtam, de régen szerettem volna megtanulni. Amikor jelentkeztem, mondták, hogy egy férfi már van...

— *Tehát minden házimunkát ön végez otthon?*

— Igen. Alberletben lakom, főzők, mosok, vasalok és takarítok is magamra. A kollégáim között sokan vannak hasonló helyzetben.

— *Megpróbálkozott már a szabással, amióta ide jár?*

— Még nem, viszont azóta a varrás jobban megy. Nekem ez főleg hobbi, kikapcsolódás, bár végül is hasznos elfoglaltság.

— *Folytatja a tanulást a haladók között?*

— Persze. Szeretném minél jobban megtanulni például a nadrágszabást. Sok pénz lehet megtakarítani vele, ha az ember maga tudja összeállítani, méretre alakítani a ruháit. És mutatósabb is, mint a konfekció.

Amit még tudni kell

— *Messziről jár ide a Benczúr utcába?*

— Újpalotából. Ott a közelben nem találtam hasonló tanfolyamot, bár lehet, hogy nem néztem körül elég alaposan.

— *Megéri hetente ennyit utazni, fáradozni ezért?*

— Bizonyos vagyok benne. Még egyetlen foglalkozásról sem hiányoztam. Jól érzem magam itt, a nők nem gúnyolódnak, ha valami nem úgy sikerül, ahogy szeretném, hanem segítenek. A tanárnő, ha kell, többször is elmagyarázza a tudnivalókat. Természetes, hogy mindenkinek a saját méretére kell megtanulnia a szabni, igazítani az anyagokat. Az sem hoz zavarba, hogy a nőknek nyilvánvalóan egészen eltérők a méreteik. Meg lehet tanulni a férfias szabást is.

— Csendes, ügyes, pontosan dolgozó fiatalember. *Gyenes Lajos* — mondta *Hevesi Jánosné*, aki fölvette őt a tanfolyamra. — Mindent megért és hibátlanul megcsinál, nagyon elégedett vele az oktató.

— *Korábban is voltak már férfiak a szabás-varrás tanuló között?*

Mintegy tizenöt éve indítottuk ezt a fajta oktatást, de nem csak itt a művelődési központban, hanem egyes postautazmekenél is vannak kihegyezett tanfolyamok. Ezek közül néhányan voltak már férfi résztvevők is. Foglalkozunk azzal a gondolattal is, hogy ősztől kifejezetten nekik indítunk egy kurzust, ha kapunk hozzá eladót.

— *Aki addig is jelentkezne, mit kell tudnia?*

— Március 17-én indul a következő két tanfolyamunk, a délelőtti 8 órától elsősorban a kismamáknek, nyugdíjasoknak, a délutáni 17 órától az egy műszakban dolgozóknak ajánljuk. A nyolchetes kurzus tandíja 400, postás dolgozóknak 300 forint, a kihelyezett tanfolyamoké a létszámtól függetlenül összesen 4000 forint.

Várkonyi Ferenc

Helyesbítés

A Tervek és akciók a budapesti postások otthonalapítására cím alatt lapunk múlt havi számában megjelent cikkünk illusztrációjaként közreadott fénykép és aláírása félreértésre ad okot. Sajnos, a szóban forgó lakásépítő szövetekezt szervezésében dolgozó, III., Toboz utcai társasházban egyetlen postás építész van — postai lakásépítési kölcsönrel — érdekelve. Tájékoztattuk olvasóinkat, hogy ebben a társasházban a posta nem tudja az érdeklődők lakásgondjainak megoldását segíteni, mivel nem vesz részt a szervezésében.

Tízéves kapcsolat

A közművelődést ösztönző párt- és kormányhatározatok szellemében, a szabad idő hasznos eltöltésére évek óta azon munkálkodunk, hogy felkeltjük az érdeklődést dolgozóinkban a kulturális és sportrendezvények, a művelődés iránt. Hogy erre minél alkalmasabb módszereket dolgozzunk ki, betekintünk más területek ez irányú munkájába.

Partnert keresünk. Legkisebb társnak — annak ellenére, hogy a két igazgatóság profilja nem azonos — a Budapesti Távfeszítő Igazgatóság területi szakszervezeti bizottsága mutatkozott. Kapcsolatunk immár tíz évre tekint vissza.

Az évenként szervezett találkozók jó alkalmat nyújtanak arra, hogy megismerjük, más postaszervek ugyanazon feladatok megoldásánál milyen gondokkal küzdenek. A kulturális és sportrendezvények lehetőségeit nyújtják a kölcsönös látogatásra, az ismeretség bővítésére, elvtársi, baráti kapcsolatok kialakítására.

A legutóbbi — jubileumi — találkozóra február 26–27-én került sor Debrecenben. Ez alkalommal áttekintettük az elmúlt évek kapcsolatának hasznosságát és meghatároztuk az évi céljainkat.

Megállapítottuk, hogy az elmúlt években a közösen szervezett különböző rendezvénye-

ken mintegy 500-an vettek részt.

Jelentős azoknak a családnak a száma is, amelyek a cseredűltetés kapcsán Galyatetőn, illetve Hajdúszoboszlón üdültek. Ez évben is szeretnénk azokat a kapcsolatokat erősíteni, amelyek nem járnak nagyobb anyagi terhekkel. A családok nyári üdülőjegyek korlátozott száma miatt központi helyet foglalt el a cseredűltetés bővítésének lehetősége.

Találkozásunk első napján vendégeink részt vettek a múlt év végén Nyíregyházán rendezett postás „Ki mit tud” győztesekinek Debrecenben rendezett műsorán. A szereplők két órán át szórakoztatták a több mint száz nézőt. A mikrofonláz csaknem valamennyiünkél érezhető volt, de a szép vers, a szép dal, a jókedv feledtet-e ezt.

A szereplők közül a Budapesti Távfeszítő Igazgatóság ifjúsági klubja által szervezett országos postás „Ki mit tud” vetélkedőre mostani szereplése alapján meghívást kapott: *Mile Katalin* (népdal), *Németh Magdolna* és *Barcsi Zita* (polbeat), *Dankó István* (vers) és *Szabó Edit*, *Kristóf Anikó* (népi tánc).

A TIG—Debrecen találkozó első napját disznótoros vacsora, majd táncos klubest zárta. A második napon a vendégek Debrecen nevezetességeivel ismerkedtek.

Szabó Edit és Kristóf Anikó őrveges tánc

Februártól szeptemberig

Postás képzőművészek kiállításai

Jól sikerült kiállításorozat-tal kezdte az 1983-as esztendőt a szegedi postás képzőművészek köre: február elejétől három színhelyen tíz-tíz napos kiállítást rendeztek a csoport tagjainak műveiből. A három különböző helynek egy a gazdája, a kulturális életéről Szegeden közismert Kenderfonó és Szövőipari Vállalat. A vállalat szocialista szerződésben áll egy-egy helyi művésszel, s e kapcsolatok eredményeként ezekben a gyárakban ugrásszerűen megnőtt az érdeklődés a képzőművészet iránt, így nem véletlen, hogy a gyári szakszervezeti bizottságok meghívására ezúttal amatőr képzőművészek is bemutatkoztak náluk műveikkel. Bár ami az amatőr jelzőt illeti — mint azt *dr. Szeles Zoltán* művészettörténész kandidátus megjegyezte az Újszegedi Szövő-

gyár kultúrtermében rendezett kiállítás február 1-i megnyitóján —, pusztán a művészek státusára illik, hiszen közülük jó néhányan a hivatásosok szintjén művelik a festészetet, amit a külföldi díjak mellett hazai egyéni tárlataik sikere is bizonyít.

A Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye postás művészeit tömörítő kör a helyi amatőr művészeti mozgalom legkiemelkedőbb kollektívája. Tagjai: *Ábrahám Mária*, *Böröcsök Jánosné*, *id. Csarejs János és felesége*, *ifj. Csarejs János*, *Fontos Zoltán*, *Gál András*, *Katona Imre*, *Somogyiné Angyal Gabriella*, *Tóth Mihály*; Hatvan műveket hoztak el a tárlatra. Mint a kiállított festmények, gobelinek és textiltervek bizonyították, ezeknek az alkotóknak más és más az ábrázolási módjuk. Vannak kö-

A virágszendélet minden látogatót érdekelt

Kis kiruccanások

Volt egy furcsa ellentmondás Svájcban. A hatvanas évek végéig (annak ellenére, hogy az ország világviszonylatban is a béke szigetének számít, s a gazdasági körülmények is megfélemlék) nem alakult ki számottevő filmművészet, sem mennyiségi, sem minőségi tekintetben. Ehhez nyilván hozzájárult a műfaj hagyományainak hiánya, de a tőke bizalmatlansága is, amely nem látott üzletet a nemzeti gyártás megteremtésében.

A hatvanas évek derekán azonban a televízió támogatásával megszületett a svájci csoda. Az alkotók egy része külföldön tanult és a legfrissebb tapasztalatokat hozta tarsolyában, más része meg a hazai televíziózás technikai eredményeit. Akár innen indultak azonban, akár onnan: alkotósaik a svájci társadalmi problémák soha nem tapasztalt mélységű és indulatú feltárásáról tanúskodtak, látásmódjuk, hangvételük pedig nem mestereikről árulkodott, hanem önálló, gyakran szatirikus alap- hangú szemléletről. Aki nézgetni szokta a Mai svájci filmművészet című sorozatot a Magyar Televízióban, az maga is meggyőződhet minderről.

Alain Tanner, *Claude Goretta* — műveiket láthattuk — már filmtörténetileg jegyzett neveket, *Yves Jersin* azonban, a *Kis kiruccanások* rendezője, eléggé (ahogy mondani szokták), „sötét ló”. Ez a munkája, amely paraszti környezetben játszódik, mégis bravúrdarab a szó igazi értelmében. A rendezőnek ugyanis sikerült egyetlen kis gazdaságon belül, sőt egyetlen asztal körül rendkívül plasztikus módon bemutatni a hazai társadalom képét, mint cseppet a tengerben.

A helybéli (de más országokban is szokásos) rendszert ugyanis az asztal körül a gazda családja és a béresek együtt foglalnak helyet, természetesen az apáról fiúra kialakult hagyománynak megfelelően. S míg a szegények a

lenti fertályon úgy-ahogy összetartanak, addig a gazda, a fia meg a menyasszony és az anya tulajdonképpen mind-mind másképpen képzelel el a jövőt.

Kemény és határozott film a *Kis kiruccanások*. Egy olyan világot mutat be, amelyben tulajdonképpen csendes háború dúl a munkálató és a munkások között, bár kapcsolatukban az élet szigorú rend szerint folyik. A hős, *Pipe* — *Michel Robin* alakítása — voltaképpen életformájának foglya. A cselédkamra a bázis, ahol erőt gyűjt, s alszik (azaz a nap egyik felét tölti), a másik a munkáé, elsősorban a trágadombé, itt dolgozik leginkább, míg a harmadik pont a közös családi asztal: az étkezés helye.

Pipe tehát „családtag” (persze idezőjelben) és e háromszögben él. Az asztalnál a legutolsó hely illeti meg, mert itt is vannak születés alapján keletkező rangok, amelyek meghatározzák az ember sorsát. *Yves Jersin* aprólékos, látszólag szenttelen realitással szemléli mindezt, s látásmódját itt-ott enyhe ironia is színezi. *Pipe* csak a spórolt pénzén vásárolt motorkerékpárjával s fotósszenvedélyével tud kitörni ebből a taposómalomból, s ilyenkor derül ki, hogy más is van a világon, de neki mindig a munka neheze és piszka jutott.

A *Kis kiruccanások* voltaképpen életfénypomp. Bepillantás egy jóléti társadalom fényes, csillogó kulisszái mögé. Hasábnyi reflektorfény oda (abba a szektorba), amelyet nem hirdetnek megtekintésre az idegenforgalmi prospektusok. *Yves Jersin*, a rendező azonban jól ismeri ezt az élet-szeletet, amelybe erős fényel bevilágított, s nem mint egzotikumot, hanem mint természetesen mai valóságot mutatja be kitűnő színészek játékának segítségével.

Abel Péter

A brigádnaplókban is nyoma marad a kiállításnak

zöttük olyanok, akik a világot a valóságnak megfelelően ábrázolják, s mondanivalójukat általában erőteljes színekkel és határozott formákkal támogatják, mások viszont elményeiket, gondolataikat átteleles eszközökkel, jelképszerűen fejezik ki. Műveik, éppen mert megjelenítési módjuk különböző, a természetelvű és az elvonat szellemű, illetve a dekoratív ábrázolások változatos arculatú együttesét alkotják. Ez más oldalról azt is jelentette, hogy a látogatók közül is mindenki megtalálta az ízlésének, tetszésének megfelelő, a szívéhez közel álló témát, illetve kifejezési formát.

Érthetően a csendélet jellegű, valóságghú virágábrázolások és a tájképek aratták a nézők között a legnagyobb sikert, de a modernbb kifejezési formát kedvelők is találtak

látivalót, mint ahogy sokan álltak meg a hangulatos textiltelervek előtt is.

Az újszegedi tárlat után a Szegedi Konfekciógyár, majd a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat szegedi belvárosi klubja adott otthont a műveknek. Hosszú időre azonban ezután sem kerülnek vissza a képek a műtermekbe, ugyanis — az eddigi megállapodások szerint — júniusban Szeged jogoszláv testvérvárosában, Szabadkán, augusztusban Sároboárdon, szeptemberben Sátoraljaújhelyen, Sárospatakon és Szigetváron rendeznek kiállítást a szegedi postás képzőművészek munkáiból, s szeretnék látni a festményeket a Hódmezővásárhelyi Divat Kötöttárugyártási és, valamint a Biológiai Kutató Intézetben Újszegeden.

Dr. Reigl Endre

A PSE alapszabályának értelmében, a kétévénként esedékes küldöttközgyűlést idén február 25-én tartották meg. A megbeszélés nyitánya dr. Ligetfalvi Sándor beszámolója volt. Mint mondandója bevezetőjében jelezte, a közgyűlés feladata az elmúlt két év munkájának értékelése, elemzése, valamint az elkövetkező két év céljainak meghatározása. De ahhoz, hogy a jövőt

SPORT

Aki a múltat nem ismeri, a jövőt nem értheti

Tudósítás a PSE küldöttközgyűléséről

Anyagi és erkölcsi támogatás

Az előző közgyűlés határozatainak végrehajtásáról szólván a PSE elnöke elmondta:

● Céljainkat — a sporttal kapcsolatos állami és párt-határozatok szellemében — lehetőségeinkhez mérten igyekeztünk megvalósítani.

● Lehetővé tettük az A-kategóriás szakosztályoknak a nemzetközi színvonalnak megfelelő felkészülést és a versenyeken való részvételt.

● Legeredményesebb szakosztályunk, a női tornaszakosztály, minden anyagi és erkölcsi támogatást megkapott a válogatott kerettel való közös felkészüléshez. Ugyanakkor pótoltuk a válogatott keretnél felmerülő edzőhiányt, az edzőtáborok költségeit fedeztük.

● Asztaliteniszeseink vidéki ranglistaversenyeihez és egyéb mérkőzéseikhez a szükséges anyagiakat mindig biz-

tosítottuk. A vezető edzők lehetőségeit kaptak arra, hogy a különböző nemzetközi versenyeken a szövetség képviselőjeként szerezzenek.

● Az elmúlt időszakban legfőbb törekvésük a hagyományos sportágak fejlesztése, illetve a szintentartás feltételeinek megteremtése volt.

● A kézilabda-szakosztály működésének javításáról is gondoskodtunk azzal, hogy emeltük az edzői létszámot, fedeztük a terembérletet és az edzőtáborok költségét.

● Kerékpározóinknak és a kajak-kenu szakosztály versenyzőinek is megadtuk a lehetőséget, hogy versenyeken részt vegyenek, és ezekre felkészüljenek.

● A többi szakosztály pedig anyagi adottságainak megfelelő támogatást kapott.

sportolóinktól, edzőinktől, a sportvezetőktől egyaránt.

— Nem lehet eleget hangsúlyozni a takarékoság fontosságát. Egyesületünk takarékoskodik, s ennek hatása már a múlt évben érződött. A jövőben ezt is fokozni kell. A gazdálkodáshoz nemcsak a kiadás tartozik, hanem a bevételek is. Sajnos, nincsenek külföldi lehetőségeink e téren, ezért minden alkalmat meg kell ragadnunk, kellőképpen kihasználunk.

— Bár beszámolóim egyesületi, hadd szóljak néhány szakosztályunkról külön is. Mint már említettem, a női tornaszakosztály a legeredményesebb. Mivel a torna olimpiai

sportág, továbbra is az országos élvonalban kell maradnunk, remélve, hogy az 1984-es olimpián is lesz postás versenyző. Az asztaliteniszessel kapcsolatban: megengedhetem, hogy ugyanazon vezető irányítása alatt a férfiak sokkal eredményesebbek, mint a nők. Az ennek megváltoztatására tett intézkedéseink hatása, reméljük, rövidesen érezhető lesz. Ismeretes tény, hogy az atlétikai szakosztály teljesítménye az utóbbi időkben, néhány sportolót kivéve, eléggé visszaesett. Viszont parthatározat szerint kiemelt sportágról van szó, ezért a következő években azonnal nagyobb gondot kell rá fordítanunk.

vezetőségre, amely visszafogja a gyereplőt és kézben tartja. 1982-ben ez megoldódott. Ezt a munkát valamennyiünknek szívvel-lélekkel segítenünk kell, hogy egy irányba toljuk a PSE „szekerét”.

Makai Attila, a kajak-kenu szakosztály vezetője kérte az elnökséget, hogy az elvégzendő munkát mindenkitől jól megkorre, korra, beosztásra való tekintet nélkül követelje meg. Ezzel előtérbe helyezte a feladatok elvégzését.

Pressmayer József, az atlétikai szakosztályról szólva, mint volt szakosztályvezető, önkritikát gyakorolt az utánpótlás elhanyagolása miatt. De mint mondom: „Üres kamrának bolond a gazdája”. Jeleztünk az elmúlt időszak nehézségeit, majd a pályagondokra hívta fel a figyelmet.

Dr. Szarka György, a TIG tszab-titkára a tömegsporttal kapcsolatban hiányolta a megmozdulások közönségét. Ennek okát abban látja, hogy nincsenek meg azok a körü-

mények (bűfé, klub), amelyek segítenék a közönség közösséggé való kovácsolódását.

Orova József, a Posta-vezérigazgató vezetésével a távközlési szakosztályának vezetője, a labdarúgó szakosztály elnöke kitért a munka és a sport összefüggésére, kapcsolatra. A sport és munka sorrendet fel kell váltani a munka és sport rangsorolással, vagyis soroljunk munkára a sport.

Berta Sándor, a BTSH képviselője arról biztosította a PSE vezetőit, hogy továbbra is számíthatnak közreműködésére, hogy az egyesület minél nagyobb sikereket érjen el.

A XIV. kerületi Tanács elnökhelyettese, Vitéz Lórántné méltatta a PSE és a kerület gyümölcsöző együttműködését, Zuglói lakóhelyi spartakiadját hozva jó példaként, amelyen az utolsó három évben első helyen végeztek.

Dr. Ligetfalvi Sándor megköszönte a hozzászólók bizalmát, hitét, amely a felszólalásokból kiiszlendült. Hangsúlyozta, hogy az utóbbi időben tapasztalt változásokat ne csak az egyes embereknek tulajdonítsák, hiszen ezek a múltban is, de a jövőben még inkább a jó kollektív munkáról tanúskodnak.

Végül a közgyűlés egyhangúlag jóváhagyta a módosított alapszabályt, és elfogadta az elhangzott beszámolót.

Czeplédi Cecília

A múlthoz tartozik

— A PSE — folytatta beszámolóját dr. Ligetfalvi Sándor —, a megkülönböztetett módon kezelt egyesületek közé tartozik. Ennek élvezzük előnyeit, de tisztában kell lennünk kötelezettségeinkkel is. Előny az, hogy a BTSH-tól és a postától, mint bázisszervtől jelentős anyagi és erkölcsi támogatást kapunk. Ennek fejében tudunk legjavát fejleszteni. Ez vonatkozik a PSE minden egyes tagjára, az elnökség tagjaira éppúgy, mint az apparátus dolgozóira, a társadalmi aktivákra, edzőkre, sportolókra. Ez nemcsak kötelességünk, hanem érdekünk is. Éppen ezért az elkövetkező években úgy kell dolgoznunk, hogy ezt a pozíciókat megtartsuk, sőt erősítsük. Elért sikereinket nemcsak az eredménylisták bizonyítják majd, hanem a posta és a BTSH további támogatása is.

— És most hadd jelentsem be az elnökség nevében, hogy a múlt év októberében 1983-tól 1985-ig szóló úgynevezett bázisszervi megállapodás született a PSE támogatására, amelyet a Postások Szakszervezete, a BTSH és a Posta-vezérigazgatóság kötött. A megállapodás értelmében jelentős anyagi és erkölcsi támogatást kapunk, amiért ezúttal is szeretnénk köszönetet mondani valamennyiünk nevében mindazoknak, akiknek munkája nyomán ez létrejött.

— Azt hiszem, valamennyiünk álma teljesül a tervezett sportcsarnok építésével. Amellett, hogy eddigi gondjaink — gondolok itt a terembérletekre — nagy részét megoldja, jelentős költségmegtakarítást is jelent majd. Az új létesítmény bizonyára még jobb eredmények elérésére ösztönzi sportolóinkat.

Postás tömegsport

— Nálunk a tömegsport és a versenysport nem ellentétes egymással, ellenkezőleg. Kiegészítik egymást. A postás dolgozók tömegsportja 25 éves, mindig jól szervezett, színvonalas volt. A kialakított versenyformák jól beilleszkedtek a munkahelyi olimpiai mozgásműve. A területi rendezvények is mindig hangulatosak, szórakoztatók voltak, alkalmasak barátok és családi kapcsolatok kialakítására. Örömmel tapasztaljuk, hogy nő a testnevelés iránti igény. Ennek kielégítésére települtek megnyitották a lakosság előtt

is. Vagyis akinek kedve kekedik mozogni, minden külön kérés vagy bejelentés nélkül igénybe veheti létesítményeinket. Ha pedig szervezett csoportok jelentkeznek, minden további nélkül rendelkezésükre állunk.

— Tömegsport-rendezvényeinket a jövőben még hangulatosabbakká és főként családasabbakká szeretnénk tenni. Célunk az, hogy bevonjuk a postás dolgozók apraját-nagyját az egészséges testmozgásba. Használják ki jobban megnövekedett szabad idejüket!

Feladataink 1983-ban

— Hogy az idei év még eredményesebb legyen:

● növelni kell az elnökség irányító erejét, hatékonyságát;

● azokra a szakosztályokra, versenyekre kell a figyelmünket összpontosítani, akik pontszerzésre képesek;

● a jó eredményeket hozó szakosztályok edzését szorított munkájukat nemcsak rendszeresen ellenőrizni, hanem az edzésfeladatok fokozatosan növelni kell;

● az edzők munkájuk során — az edzés-tervek alapján — kellőképpen időzítsék az egyénekre szabott formát;

● az utánpótlás olyan felkészítésben részesüljön, hogy eredményeivel a magasabb osztályban is helytálljon.

— Céljaink megvalósításához, mint említettem, jelentős anyagi és erkölcsi támogatást kapunk, melyért köszönet illeti a Postások Szakszervezetét, a BTSH-t, a XIV. kerületi Tanács VIB testnevelési és sportfelügyelőjét, a Posta-vezérigazgatóságot. De ahhoz, hogy ezt a támogatást megfelelően kihasználhassuk, valamennyiünknek össze kell fognunk, hogy egy emberként,

lelkismeretesen, a legjobb tudásunk szerint végezzük munkánkat. Ebben bízza kíváncsok az elnökség nevében minden edzőnek, sportártnak jó egészséget és erőt.

A beszámolóit követően többen is véleményt nyilvánítottak. Valamennyien hangsúlyozták, hogy bíznak az elnökség új vezetőségében, örülnek, hogy végre biztos és nyugodt körülmények között, pontosan meghatározott, szép eredményeket ígérő célokért dolgozhatnak.

A számvizsgáló bizottság vezetője, Hegedűs Pál néhány mondatban esetelte az elmúlt két év költségvetési nehézségeit, bizonytalanságait, amelyeket végül is az 1980. évi gazdálkodásban pénzügyi hiány okoztak. Ezt csak a BTSH-nak és a postának az éves előirányzatok felüli támogatásával lehetett megszüntetni. Így sikerült az 1981. évet tartozás nélkül zárni, és 1982-ben tiszta lappal, valós pénzügyi alapokon indulni. A tiszta lap megtartásához még nagyobb gazdasági fegyelemre, főként a bizonylatok terén pontosabb munkára van szükség.

Új, korszerű formák kellenek

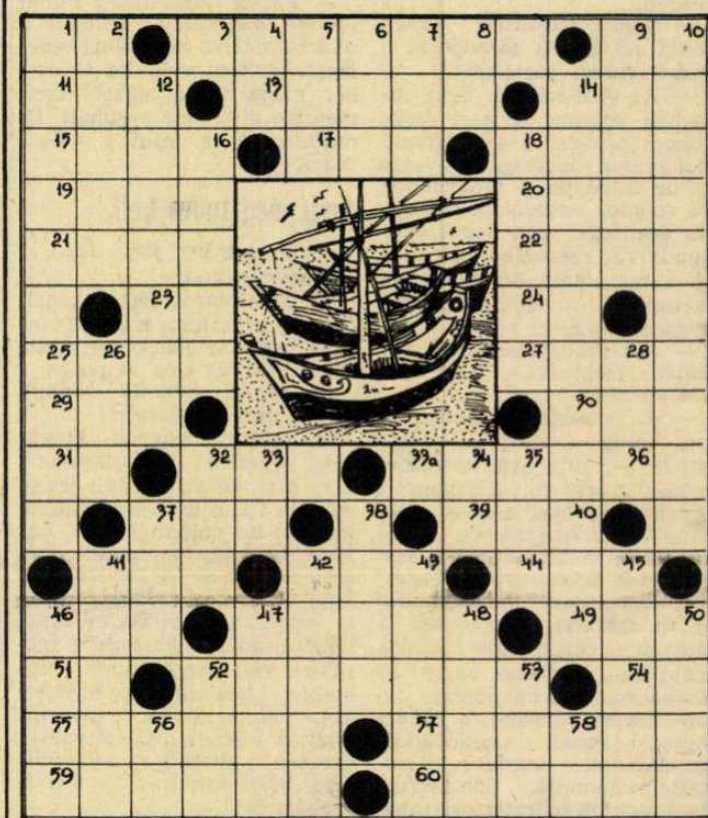
Megyeri László kv-titkár az elhangzott beszámolót elfogadta, helyénvalónak tartja.

— Meg kell érteni — mondta a kv-titkár —, hogy minden esztendő új és az előzőnél magasabb színvonalú munkát követel valamennyiunktől.

Fejlődni, tovább lépni a korábban már bevált és igazolt módszerek és tapasztalatok átmentése, hasznosítása mellett csak új, korszerű formák kialakításával és bevezet-

tésével lehet. A PSE ideai terve és a jövő évvel kapcsolatos működési, fejlesztési elképzelései ismeretesebbek. Végrehajtásuk minden sportvezetőtől, szervezőtől és versenyzőtől célratörő, lelkiismeretes munkát, türelmet, áldozatvállalást, de mindenekelőtt rendet és fegyeelmet igényel.

Páldi Gyula, az asztalitenisz szakosztály vezetője szerint a régi vezetők károsan hatott a PSE életére. Nagy szükség volt már egy olyan

1853. március 27-én született Vincent van Gogh, holland impresszionista festő. A 130. évforduló alkalmából rá emlékezünk.

Névelő. 5. Gyom. 6. Élet franciául. 7. A munka és az energiaszám. 8. Személyesnév. 9. ... a kislány. 10. A művész festménye. 12. Decemberben a gyermekek kedvencei. 14. Pótoló. 16. Csabító, szivelen. 18. Csabító, szivelen. 20. Csabító, szivelen. 22. Csabító, szivelen. 24. Csabító, szivelen. 26. Csabító, szivelen. 28. Csabító, szivelen. 30. Csabító, szivelen. 32. Csabító, szivelen. 34. Csabító, szivelen. 36. Csabító, szivelen. 38. Csabító, szivelen. 40. Csabító, szivelen. 42. Csabító, szivelen. 44. Csabító, szivelen. 46. Csabító, szivelen. 48. Csabító, szivelen. 50. Csabító, szivelen. 52. Csabító, szivelen. 54. Csabító, szivelen. 56. Csabító, szivelen. 58. Csabító, szivelen. 60. Csabító, szivelen.

VÍZSZINTES:

1. Indulatsz. 3. A művész festménye. 9. Feltételes kötőszó. 11. Idegen művészet. 13. Köztársaság Afrikában. 14. Ismerkedés. 16. Egészséges. 18. Tisztára való. 19. Takaró. 21. Zug párja. 23. Gyomnövény elszáradt szára. 25. Jelfogó. 27. Tartozik vallakinek. 29. Női becenév (ford). 31. Szerelmest. 33. Folyó Olaszországban. 35. Ipari szerszám. 37. Új, friss (levegő). 39. Fázék németül. 41. Vízi állat. 43. Gyümölcs. 45. Főnév röviden. 47. Kamionok jelzése. 49. Csapadékféle. 51. Róna egyipar munkás teszt. 53. Nitrogénmű- vől ismert helység. 55. Hangszertartó. 57. Hiányos gumit! 44. Abrak. 46. Régi mérte- gység. 48. Szlovák jó. 50. Keleti uralkodó címe volt. 52. Méltatlankodó szócska. 54. Bányásztelepülés az Erdélyi Érc- hegységben. 56. Igekövető. 58. Férfinev. 59. Idejétmúlt. 60. ... postás árka (a művész festménye). 60. Lopós madár.

FÜGGŐLEGES:

1. A művész festménye. 2. Ennek a városnak a hídját megörökítette a művész. 4.

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja Szerkesztőség: Budapest, XIV., Cházár András u. 13. Postacím: Budapest, Postafiók 14., 1406 Felelős szerkesztő: BENDA ISTVÁN Telefon: 428-777. Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó Budapest, XIII., Váci út 73. Telefon: 497-950. Levélcím: Budapest, Postafiók 43., 1553. Egyszámú: MNB 215-51628. Felelős kiadó: DR. JANDEK GEZA Igazgató Előfizetési díj egy évre: 18,- Ft 83-1215. Szikra Lapnyomda, Budapest Felelős vezető: CSÜNDÉS ZOLTÁN vezérigazgató ISSN 0236-3701

Dr. Ligetfalvi Sándor, a PSE elnöke beszámolóját tartja